

واورا از زندان دوازده روز که بودند کان بپندازم و قد من الناس كرم و بر من بیگانه بلکه از این قضیه دو گذرد و فایده نیک و خوش نماند
 میشد تا اینکه گفت اگر او را اینداخته ترا خواهم انداخت گفت رفتم نزد آن حضرت و گفتم ای امیر المؤمنین چنین گفته گفت چه مأمور شدی
 او که مراستغاث بخدا پیوستم و بخوفه یعنی غایب بخواند و بگردد من بی مدتار سپیدیم بر که و در آنرا باز نموده و داخل کردم و از آن
 و چهل شهر و غیره در آن جا بود و چندان غم و غصه و اضطراب مرا دست داد که قتل چنین بزرگوار بی بر دست من اتفاق افتاده باشد
 و برکتی بمنزل خود و مرا خواب نبرد و از آن نداستم چون نصف شب شد رسول خلیفه از عقب من آمد و چون رفتم نزد او گفت مگر دست
 من خطی کرده ام یا امری شبی منکر یا ز من صادر شد که در خواب دیدم که جماعی بر من داخل شدند و در دست ایشان حربا بود و میان
 ایشان مری بود چون ماه تابان و هبیتی از او و در آنجا کسی بمن گفت ای امیر المؤمنین علی بن ابی طالبت پیش دیدم که باها
 از ایوب سر مرا از خود دور کرد و گفت فیهل عسیتم ان تولیتم ان تضیدوا فی الارض و تقطعوا انما مکرر روی خود را بر کرد و ایندیوار
 دیگر بیرون رفت و من از خواب بیدار شدم فضل گوید گفتم نمیدانم چکره دیشب امر فرمودی تا فلان نزد بر که سبب آن
 گفت و ای بر تو حال انداختی و از آنکه بی بخدا انداختم و از آنکه گفت حال برو و بین چه قسم شد پس شیخ بر داشت و رفتم دیدم اینست
 اینجاب و نماز میکند و آن حیوانات زبان بسته دور او را دارند برکت و او را خبر کردم تصدیق نکرد و مرا خودش آمد و نگاه کرد و دید
 در آن حال پس مدتی او و گفت السلام علیک یا بن عم آنحضرت جواب داد و از آن نماز فارغ شد و بعد از نماز گفت و
 علیک السلام یا بن عم امید نداشتم که در چنین جای بر من سلام کنی شید گفت غلط کردم عفو کن مرا اگر باروی سیا و زبان عدد
 خواهم آمد گفتم حمد خدا بر که نماز اجابت و بلطف و کر خود بر شیدا مکرر که بر و نش او درند و چون او درند از سبب علی بن
 بیامدند پس هر روز با او معاينه نمود و بر روی تخت خود نشاند و گفت اگر میخواهی در این جا بمان در کمال اغت و احترام و امر کردیم
 برایت و کسان تو بمال و خلعت فرمود لحتیا جی مال و خلعت تو ندادم لیکن جمیع فقره قریش هستند که با ایشان اغت کنی بدینست
 پس هر که اکت داد و خواست من بیجیل بیدینه نمود بر استرهای که بچاپادی بسته بودند و در اسوار و روانه کرد و مرا بشایعش
 مأمور ساخت و در اشای راه آن دعا و عوزه را خواستم و بر بصلیم فرمود و من نوشتم در کاغذی و در دستم ایچیدم و در استین
 خود نگاه داشتم و از بروتان در هر شتی فرج و در هر خوبی ایمنی و در هر سرفی جز من بود و هر حاجت من بر آورده میشد پس
 و از جمله آنها آنست که شیخ کثیری ذابت کرده از بر من بر عبد الرحمن که بی بی خالد در اول هشتم بر الحکر بسیار دوست میداشت
 و در نزد هر روز حمایت از او میشد و در آخر بعلت طلاع از تشیع او وطن زدن او بر فلا سفه و حکما از او متعجب شدند و مدت بسیار
 نزد هر روز کرد و گفت موسی بن جعفر را امام میدانند و ترا امام مقرر الطاعه میدانند گفت جان الله جلوتی تیبده و من در پشت بر
 پیشینیم که ندانست هیت و خمت من مانع نشود ایشان را از آنچه هر چه خواهند گویند و علماء و متکلمین را جمع کن و هشتم را ایشان
 بمباحثه بپندار تا از حال او مطلع شویم چنان کرد و بعد از آنکه مجلس و شئون از متکلمین شش فرستاد از عقب هشتم پوش کوبد کوشا
 اکت دلم گواهی میداد بحضور مجلس این مأمور چه میداد قلبا با من ناخوش است و در صد قتل من میباشد که با خدا عهد کرده ام
 که اگر خدا مرا نجات بدهد از این آزار بروم بکوفه و در یک کلام برهنم تا ایم و بخاور مسجد و عبادت شوم بلکه روی این ملعون زانه
 بدیم گفتم نمیشود مگر خیر لیکن نامتوانی در مجلس اول غیاط کن گفت ای زاک خدا مقدر کرده که بزبانم جاری شود و میشود و میتوان
 که پنهان نمایم بر چیز محول و قوه خدایم چون منم در نزد بی بی نیست و بسیار ملاحظت اکرام با او نمود و بعد از تعارفات
 مناظره حضرات متکلمین نقل کردند و بعضی تصدیق نمود و بعضی از خطبه کرد و با ایشان مناظره نمود و از آن داد و از جمله آن
 داده شد هاسلیمان بن بریر بود و بایر علیت که هشتم را در اول کسوف عرض گفت و کشید بمشله امامت سلیمان از هشتم برسد

که در حق منقرض الطاعه بود گفت بل گفت آنکه بعد از علی امام است هرگاه ترا امر بخروج نماید تا مشی الطاعت میکنی گفت چنین امری او نمیکند گفت
هرگاه منقرض الطاعه است چرا الطاعت نمیکند گفت بگذر از این سخن که جواب دارم باز گفت چرا یکبار الطاعت میکنی و یکبار نمیکند گفت وای
نمیکویم که نمیکند گفت او را امر نمیکند گفت این جواب نیست چه من بر فرض آن میگویم بطریق جدل هشام گفت تا یکی این سخن بگفته تنها
امراست که بگوید اگر امر کند میکنم و تو مگر نمی گوئی و دیگر سخن نداشته باشی و من باز هر چه خواهم میگویم هر روز چون این را شنیدند
متغیر شد و گفت آنچه بایست بفهمیم فهمیدیم و مردم برخواستند و هشام غنیمت داشت و گریخت بعد از این پس هر روز بجهت گفت بگردان
اصحاب و در همان ساعت فرستاد و حضرت کاظم را احضر نمود و این یکی از اسباب حبس او بود و این علت حضرت رضاء فرمود
با حدین ابی نصر بن زینبی که شما عبرت از پدرم نمیکردید و بی بی پند هشام چه بر سر پدرم آورد و هر چه پدرم فرستاد نزد او که ساکت شو و سخن
مگو فایده نکرده تا خود را و او را به هلاکت رسانید خلاصه کلام از جهات مذکوره و غیر آن معتم شدن ملعون بر گرفتن آن حضرت و در
بعد از آن سال نیز غیرت حج گذاردن آمد مدینه لوی گوید که چون وارد مدینه شد آمد نزد قبر پیغمبر و سلام بر قبر و مرقد و
خبر ایشان نمود و گفت یا رسول الله صندم خواهم از تو بعثت امری که میخواهم بکنم و آن گرفتن موسی بن جعفر است چه میخواهد داشت ترا بتفرقه
بیندازد و خون مسلمانان ریخته شود پس امر کرد تا او را از مسجد در حالت نماز گرفتند و خواستند او را بچرخند و توبه قبر چندان
شد گفت یا رسول الله بتوشکات میکنم آنچه از امت بد کردار تو نسبت باهل بیت بزدگوارت صادر میشود و بایشان میرسد
از جور و جفا و مردم از هر طرف صدای خود را بگریه و ناله و افغان بلند نمودند و چون آن امام مظلوم از آن لعین بشوم آوردند
تا برای بسیار بان فرزند رسول مختار گفت و امر کرد تا او را مقید بکنند و بچرخانند و در دستر حاضر ساختند که هر یک از آنها
جنبت کجا بود سر تو بشید و او را در خفه و پنهانی بجاوه از آنها سوار نموده از راه بصره فرستاد و در همان ساعت آن دو کس
مروج دادند ای کربنده بر او انداختند یکی از راه بصره و یکی از راه عراق و با هر یک جمعی سوار فرستادند از برای اینکه مشتبه کنند
و مردم ندانند که دست کوفه بر دنیا بصره و سفارش کرد که در بصره بوسی بن جعفر بن منصور او را بپایانند که در آن روزها
بصره بود و در هفتم ماه ذی الحجه اخبار از داخل بصره نمودند و در روز علانیه تسلیم عیسی نمودند و عیسی آنحضرت را در یکی از حجرها
خانه خود که نزدیک مجلس خود بود محبوس گردانید و مشغول فرج و سرور عید کردید و روزی دو مرتبه در آن حجرها میگذاردند
بکویت برای بیرون آمدن آن حضرت بجهت تجدید وضوء و دیگری بجهت حاضر نمودن طعام از برای او و محمد بن سلیمان گوید که آن مرد
بزرگوار در آن ایام عید خیری چند شنید از ره و لبت ساز و خوانندگی و انواع منتهیات که گمان نمیکند هرگز در خاطر شریفش ظهور
نکرده بود و تا یکسال آنجناب نزد آنملعون محبوس بود نظر ای فلک دبیر رخ ان شاه دین بسوچرا پس بود او راه اش کردی پس
خسب چرا انقیاد و خوی و اشیان عندکلب بالش از سنک حوادث باز بشکستی چرا پر شو مستانه پیمان این جام خود این
ای دو فلک نقد سر سویی چرا هر روز مکر باومی نوشت که ان جناب را شهید کند و اجرات و اقدام بر این امر شایع نمیکرد و چه
از دوستان او و نا شع میگردید و چون طول کشید اصرار او و تعافل این در این امر نوشته بعش هر روز نوشت که حبس او نزد من
طول کشید و من اقدام بر قتل او نخواهم نمود و چند آنکه از افعال او تقصیر میکنم بجز عبادت و تقصیر و از کار و او را چیزی از او نشنوا
و مکرز گوش و ادم نشنیدم نسبت بنوا احدی از خلق خدا نفرین کند یا بدی ز ما بیاورد مشغول امر خود است و هیچ چیز نمیزد از کوی
بفرست تا او را تسلیم نمایم و الا او را خواهم کرد و دیگر حبس و جز او را بر خود نمی پسندم یکی از جاسوسان عیسی که تقصیر احوال آنجا
موکل بود نقل کرده که در آن ایام مکر می شنیدم از آن حضرت که در مناجات خود می گفت خداوند منم پیوسته از تو سوال میکرد
که کج خلقی و کوشش غیبه و خاطر افراغی بجهت بندگی و عبادت خود بمن بفرستی کنی حمد و شکر میکنم که دعای مرا مستجاب گردانید

حضرت

را بجه خواستم عطا فرمودی چون نامه عیسوی فرستاد و او را بیفکند آوردند و ابتدا در نزد فضل بن جعفر موسی که فرستاد
 عبد الله فرمودی روایت کند که روزی بر فضل مژ بود و او را در شدم دیدم که بر باغ خانه نشسته است چون بر او دیدم بیالای بام طاهر
 ز صیلت با او شدم گفت از این روزنه نگاه کن و من بگو چه می بینی چون نگاه کردم گفتم جامه می بینی بر روی من افتاده گفت نیل
 آن بعد از آن اقل گفتم مردی بنماید که بر زمین افتاده و بجه رفت است گفت این ولای است گفتم فرمودی نیست گفت تا فلان
 روز من گفتم نه مولای سراج ندارم در این جا گفت این موسی بن جعفر است من در شب روزی آنرا دیدم و او را می بینم مگر بر این
 نالت چون نماز صبح میکند مشغول تعقیبات تا طلوع آفتاب و بعد از آن بجه برود و تمام روز در بجه میباشد تا زوال و بعد
 زوال بر بجه در این بزرگوار و بدون تجدید وضوء مشغول نماز میشود و بعد از فراغ از ظهر من و نافله و تعقیبات آنها باز بجه
 برود تا غروب آفتاب در غروب آفتاب بر بجه بدون آنکه حدیث کند یا وضو بیاورد مشغول نماز صبح میشود و نافله و تعقیبات
 تا نماز خفتن و آن را نیز ادامه نموده بعد از فراغ از تعقیبات آن قلیل از طعام افطار میکند و تجدید وضو میکند و بجه برود و قلیل
 خواب میکند و بجه برود وضو میکند و بجه برود
 که گفتم ناشی بگردان وقتیکه او را آورده اند نزد من بر همین حالت و او را دیدم چون شنیدم این سخن از آن گفتم ای فضل از خدا ترس
 و اراده بدی زو بخاطر میاورد که باعث فواید عس و دولت تو میشود که هر کس چنین کند بجز بجه برسد که چنان میشود فضل که بجه
 نزد من فرستاده اند که او را شهید کنم من قبول نکردم و گفتم از من نمی آید اگر مرا بکشند نخواهم کرد و از تو باین منقول است که در ایام عباس
 هر من ملعون بر ایام اوطافی که اینجا بر احبس کرده بود معرفت و نظر سپرد در آن اوطاف جامه سید بد بر زمین افتاده و کسی را نمید
 روزی بر بیع گفت این جامه چیست که می بینی در اینجا افتاده است بر بیع گفت این جامه نیست موسی بن جعفر است که هر روز بعد
 طلوع آفتاب بجه برود و نماز زوال در سجود است هر من گفت بدوستیکه او از من با مان و فقادی هاشم میباشد و بیع گفت اگر
 سیدانی چنین است چرا او این زندان سنگ و را اجا داده گفت از برای محافظت دولت خود ضرور در کانا است که چنین باشد چون
 دید هر من که فضل بن جعفر این خزان ابدی ایجه خود بخورد از خانه او در آورده نزد فضل بن جعفر بر یکی فرستاد و متمم این حدیث
 بعد ازین مذکور میسازیم الحاصل مدت هفت سال آن ماه اسفند عصمت و اجلال در زندان آن سکت سیدین بد ضال ابوی
 جو و جفا کشید و با انواع مختلف در این طرف مدت هفت سال خواستار ملعون او را شهید نماید مگر با دست و خوارق عادی
 پیشما را از آن سرور اختیار بظهور بر رسید که باعث نوابی حسن اعتقاد عمال و ملازمان آن سکت بد ضال میشد و بیشتر خواطر
 مشومش متزلزل و مضطرب میشد و در بعضی از آنها بدون اختیار او از من می نمود و چند روزی گرام و احترام میکرد و بعد از آن
 شدت تزلزل خاطر عجز و امر مجس می نمود چنانچه در عین مر ویت که چون هر من حبس کرد آن جناب را و دشواریها که از نظر
 و زندان بسیار می نمود و از جانب ملعون که او را شهید کند تجدید وضو نموده و بقبله فرمود و چهار کت نماز کرد و اینها
 خواند یا سیدی بخیر من جبر فرزند و قاصی من بد فرزند یا خالص الجرمین بین طین تا الغرطا که خالصی من بد فرزند شد
 چون آن جناب این دعا را خواند شخص سیامی در خوابان ملعون آمد و در دست او شمیر کشید بود و بالای بر او ایستاد و گفت
 ای هر من دست بردار از موسی بن جعفر و الایا این شمیر کردنت را نیز نزد هر من از صیبتان سیامی سید و طلب اطلبید
 همین ساعت برو زندان و مشخص کن موسی بن جعفر از آن بان صدازد که ای موسی خلیفه ترا بخواهد موسی برخواست و در نهایت
 خوف و همت که امید بخانت نداشت و میگفت در این وقت شب بخیر آمد مرا مگر از برای کشتن پس با چشم که از دریا س اینها
 بعد از هر من با اعضایی او بر آمد و کت سلام علی هر من خوب بود و او کت ترا بخواهد نام میدهم اما در حدیث

کتابخانه

خوانده گفت بلی گفت بجه قسم کفیت را نقل کرد تا انحراف و کثرت خدا و معای تراستجاب کرد ایندای حاجب و از اسریم و خلعت طلبید و بجه
خلعت باو داد و براسی او را سوار نمودند خود ساخت او را و بخلجان سپرد او را که در ساری خلافت معز و معز م باشد و هر چه بخت کند
او برکت و نهایت اکرام باو بگردان تا آنکه دوباره اضطراب و سختی است بر ایندانش و از آنجا با محبوس نمود و در این مرتبه او را بجه شهید
نمود و ایضا استید این طاوس در کتاب نجوم نقل فرموده از کتاب نزهة الکرام نالیف محمد بن حسین رازی فرموده که این کتاب از زبان
بجه نوشته بود و در تکلیف کردیم کپی را که نقل ان بلسنت عربی نمود در ان کتاب نوشته بود که روایت که فرعون از رشید فرساده موسی بن
جعفر را آوردند و چون اینجناب حاضر شد فرعون گفت مردم شمارا ای اولاد فاطمه بعلم نجوم نیت میدهند و میگویند شما خوب میدانید
انرا و حال آنکه رسول خدا فرموده که چون اصحاب من را یاد کنند ساکت شوید و چون قدر الهی مذکور شود ساکت شوید و چون نجوم را
یاد کنند ساکت شوید و امیر المؤمنین علی اعلم خلاق بود و نجوم او را و از غیر علم نجوم یعنی انهایی که شیعه انها را امام میدانند
کاطم فرموده که این حدیث ضعیفی است و سندان مطعونست خدا مدح نجوم را کرده و اگر نجوم صحیح بنویسد خدا ان را مدح میکند و انبیا
هم عالم نجوم بودند چه خدا در حق ابراهیم گفته و كذلك نری ابراهیم ملکوت السموات والارض لانه نظر نظر فی النجوم فقال انی سقیم
و در پس از همه اهل زمان خود عالم تر نجوم بود و خدا قسم خورد بمواقع نجوم و گفته و آینه لشم لوتعلون عظیم و ایضا فرموده و المدیتر انرا
یعنی دو انده برج و هفت کوك ستاره و بعد از علم قران بهتر از علم نجومی نیست و تمامی انبیا و اوصیا و فضیله ایشان میدانند تمام نجوم
اما ذکر نمیکیم هر من او را قسم داد که نزد جهال و عوام ذکر نکند از این علم که او را تشیع کنند پس گفت مسئله دیگر میسر ترا بخدا قسم
که مضایفه از جواب ان نکوی گفت بحق قبر و منبر و خویشتی که بر پیغمبر داری خبره من که تو پیش از من از دنیا میروی یا من پیش از تو بجه مانده است
نجوم میدانم که این را ابتدای موسی گفت این کن مرا تا خبر دهم گفت لک لا مان گفت پیش از تو میروم و هر که دروغ گفته ام و نخواهم گفت
وفات من نزدیک است مسئله دیگر مانده که باید من بگویم و ملال بهم نرسای فرمود پس گفت خبره مرا از انیکه میگویند مسئله
غلام و کبیر ما میباشد و هر که حق از ما بر زمه او باقی بماند و ما بر ساند مسلم نیست حضرت فرمود که آنکسی که این سخن را با ما اسناد داد
بر ما افترا بسته و اگر چنین بود بیع و شراب ایشان چگونه ممکن بودی و حال آنکه ما خود غلام و کبیر نجوم و پیغمبر و انرا میگویم و با
می نشینیم و بطرف ایشان میجویم و بممالیک خود از مهربانی فرزند خطاب میکنیم ایشان را با خود هم خوراک میکنیم تقریبا الی الله اگر
هم عبید و جواری ما بودند و زخمت با ایشان رخیدن را ایشان صحیح نبود بلی ما میگویم ولایت اختیار دهن داری مردم بدست است
که باید شریعت مطابق دین خود را مردم از ما اخذ کنند و این حرفهای جهال از ولایت مالکیت نمیکنند و حال آنکه مراد ما انرا
دینست نظر باینکه پیغمبر فرمود در روز غدیر خم من کنت مولاه فاعلی مولاه و آنچه ما بر ساند از مال اگر از موله زکوة و تصدقت
بر ما حرکت مثل گوشت مردار و کرا و خون سگ اگر غنای و خمس است که بعد از غصب حق ما در سقیفه بنی ساعده دیگر کسی نماند
نمیدهد از ان ماجری و با این جبهه محتاج شد این بر مردستان خود که ولایت دینی بر ایشان داری بلی هر گاه بعنوان هدیه چیزی
بجه ما آورد قبول میکنیم نظر باینکه پیغمبر گفت لو اهدی الی کراغ لقیلت یعنی اگر سردست کوفندی از برای من بدهد انرا
قبول میکنم آنکه هر من او را خصم نمود و چون برقه رسید باز دشمنان افراقی چند بر او بستند و هر من او را بر کرد ایندو با او
نه خود ایندو و وفات یافت و تلف کوید که از این حدیث و امثال ان ظاهر میشود شدت عمل و بیجانی این طایفه عباسیه
که ان مردی که خود قایلند بانکه تصدق سوادینداشته و آنچه با او اسناد میدادند محض هتانت و مع ذلک بیجانی و عفا
و پیشری ایشان بدان مرتبه بود که قسم میدادند و در امشافه کردند همانند بعد از او یانه و او قسم خورده بود که در ان مرتبه
میرود با وجود انها از حق نشکند و ارام نگر نیستند تا خود را بخیران اهدی انداخته ان شاهان قضای عالم تقدیر با ابا حنا

گفت بگو

بدینیاو

جو رجفامرجه پیمای یار فنا کز فایندند شغل الدنیا عن الدبوع تکاؤفا لبکا فاطمه علی اولادها اتزی دست اولادها مطر
 سر صدمه الطلقا عند اولادها باز داشت از کربه کردن بر حال خود اهل دیار کربه کردن ایشان بعلت کربه که فاطمه بر اولاد خود
 ایا فاطمه میداشت در وقتیکه میزایدانها را که از دست طلقا سنی بنی عباس چه صدکها خواهند خورد و در بدد خواهند شد
 ضاقت ماؤی بالهراؤی نقیها انحصار بالاحقاد من اعیادها صغر ایما ل الله میلاؤا کفها و اکف الله فی اصفاؤها ما عین
 در عراق بر باشد که دشمنان بعلت کینه و حسد خودان ما نهار اجمعه خود عید پیشتر دند خواری بمال خدا از خسوف کوه و غیر آن
 رخ داد که در مشت دشمنان بر بود و هر خزانده و هر مصر و خرامی میخواستند بر سبندند و باین علت است ایشان بخشنیدگی
 مشهور گردیدند مثل بر امکه و از آن سر دستهای اهل بیت پیغمبر در زنجیر بود و ستم بسته بود تکالیف غار و بیجمعه توکل الا
 من ایفاؤها یا فرقة ضاعت ماء محمد و و ماء ابناءه که بیادها خراب و بران باد زمانه غداری که هر روز مصیبتی تازه
 از او حادث میشود که از آن فرودین او دلها و جگرها سوزانست داد از دست شما ای فرقه که خون محمد و اولاد او را بعلت عناد
 طرد و اسیب تمام آتوه طرد الغراب عدن بعد زیادها والهفت العصبه علویه فحیت بیف الذل بعد زیادها که
 بدر کردند بشیر محمد اولاد او را مثل شترهای بیکانه که از خوردن آب منع کنند و احسرتاه از برای اولاد امیرالمؤمنین که بشیر مذلت
 و خواری کشته شدند بعد از اسیری و در زنجیر ستم کشیدن ایشان و در زندان نیز مجازات بسیار مریضه چنانچه مرگیت
 که چون دلان ملعون ننگ شد از بسیاری مجازات که هر روز بظهور میرسد و اعتقاد شیعیان در حق آن حضرت و رجوع
 ایشان با و در جمیع امور بر ملک و پادشاهی خود ترسید و بعلت اینه آن حضرت را بقتل نمیتوانست سبند رای شومش بر این قرار
 گرفت که آن امام مظلوم را بر هر شهید نماید پس طبق طبیبی اطلبید و قدری از آن زان هزار کرد و سینی طلبید و ببت دانه از آن
 رطب ر میان آن سینی گذارد و سوزن و ورشته و زهر طلبید قدری زان ورشته را در زهر فرو برده و یکدانه از آن رطبها را برداشته
 و آن ورشته را در میان آن دانه خرما دو ایند تا آنکه دانست که زهر در آن جا کوفته است پس آن دانه خرما را در میان دانههای دیگر
 گذاشت سینی را بخادم داد و گفت بفرمود موسی بن جعفر و بگو خلیفه مگو یکد رطب بسیا لطیفی از برای من آورده بودند خواهتم بنویس
 آن را خورده باشم و بدست خود این دانهها را جدا نموده از برای تو فرستادم باید همه را بخوری و هیچکس ندی چون خادم سینی را بر آورد
 آنجناب بر زمین گذارد و پیغام خلیفه را گفت حضرت خلایق طلبید و خادم در برابر آن حضرت ایستاده بود و آن حضرت مشغول
 خوردن شد تا آن خلایق طلب بر میداشت و سناول فرمود و هر وقت زان از بی بود که او را بسیار دست میداشت و قلابه مرصع
 زنجیر طلا در گردن آن بسته بودی در آن وقت با آنجا زان مظلوم غریب دست خود را از بندرها نموده و زنجیر خود را بر زمین میسپند
 و آمد تا برابر آنحضرت در زندان ایستاد حضرتان دانه خرما که بر هر اغشته بود با خلل برداشته و در پیش آنک انداخت و یک
 آن رطب را خورد و فی الفور خود را بر زمین رده فریاد کرد و پاره پاره شد و آن حضرت باقی رطب سناول فرموده و خادم سینی را از
 مراجعت نمود نزد فرعون و او پرسید که موسی همه رطبها را خورد گفت بی برسد که بعد از آن چه حالت او را غار شد گفت تغییر
 در او ندیدم پس خبر مردن آن سگ را از برای آنک بردند بسیا مضطرب گردید بر سر آن سگ آمد دید او را که پاره پاره شده و
 زهر در او ظاهر است پس خادم را طلبید بشیر و طبیبی حاضر ساخت و گفت که خبر رطب را راست نکوی ترا بگویم خادم ترسید و کیفیت آن
 سگ را مروض رای آن کتر از سگ کرد اینده رن گفت ما را در کجا موسی چاره نیست طبیب نفس ما را خورد و سگ غریب را از صاحب
 کرد و خود هنوز باقیست و ایضا در کباب اولی فرمود که در آیمای که آنحضرت در جگر خودان ملعون جاریه داشت در نهایت حسن
 جمال از برای خدمت آن جناب برندان فرستاد که شاید بعلی جان جاریه برساند و عظم قدره مرتبه او در نظر شیعیان کمر شود یا نه

امام علی علیه السلام

از برای تشبیه آن جناب بدستار و چون در دند نزدیک آن جناب فرموده مرا یا مثال اینها الضیاع نیست اینها در نظر شما نباید و در نظر من قدر
 ندارد چون آن خبر را بر وجهی اتماعون در غضب شد و گفت بگوئید با و که ما ترا برضایت و عین کردیم و رخصت از تو میجویم امری در کما
 نیست و امر کرده که جاریه را بگذرانند و بیایند و چون گذاشتند و برگشتند و آن ملعون از مجلس خود برخواست خادمی از فرستاده تا تحقیق
 نماید و خبر آنجا برده و بیاورد و خادم چون برکت گفت جاریه در سجده است و میگوید قدوس قدوس سبحانک اللهم سبحانک هر من گفت
 موسی او را جاود کرده است و چون طلوع بداد داد دید تمام اعضای او میلرزید و باسما ن نظر میکند هر من گفت ترا چه میشود جان که گفت
 چون نزد او رفتم دیدم او پیوسته مشغول نماز است متوجه من نمیشود بعد از آنکه از نماز فارغ شد مشغول فکر کردید بر او رفتم و گفتم چرا
 خدمت من نمیفرمائی بمن گفت احتیاجی نبودم که مرا فرستاده اند از برای خدمت و پرستاری تو گفت پس این جماعت چکاره اند و بیعت دیگر
 اشاره فرمود چون نگاه کردم باغبانها و بستانها دیدم که مانند آنها اندید بودم و انواع فواکه و دریاچه را راسته بودند و حوزان و علفان
 که نظیر آنها هرگز بنظر نیامده بود در حسن و صفا و بهجت و جامها از حریر و پنبه پوشیده بودند و تلجهای مکرر با انواع جواهر گران بها
 در سفره اشند و انواع طعامها و میوهها و شرابها و طشتها و ابریهها در کف گرفته در خدمتشان ایستاده بودند شعر چه کلش دیده
 عباد سپرب مهر و سرش هزاران خضر مراب از آن دامان ابراهیم پر کل سلیمان باغبان داد و بلبل سحایم بند چار طائر
 بجزرت از گل خورشید باغش بطور شوق و موسی عصا کش کل شبنم در آن چون آب آتش زهر جانب ده صف خور و غلما بجا
 هر چه شاه مردان بتظیم درش خم گشته افلاک لباس بندی پوشیده چالاک چون آن حالت دیدم مد هوش گردیده بجهت
 افتادم و سر برداشتم تا خادم تو مرا آورد آن ملعون گفت ای نجیبه شاید در سجده بخوابفته باشی آنچه میگوئی نجواب دید با شی جان
 گفت بخدا قسم که اینها را پیش از سجده دیدم و برای هشت که مرا غرضشان رسیدن آنها سجده کردم تو در خوابی و من بیدار بودم تو
 مست کنی من هشیار بودم پس مردن آن جاریه را سپرد یکی از خادمان خود که محافظت نماید و اگر این سخنها را نزد کسی نقل کند
 بعد از آن آن جاریه مشغول عبادت و نماز بود و از او پرسیدند که چرا انقدر نماز میکنی میگفت عبد صالح را دیدم نماز میکند
 و پیوسته مشغول نماز است من نیز متابعت او را میکنم گفتند این نام را از کجا میجهت او تعیین کردی گفت آن که زبان و خوردن و خادمان
 که ایستاده بودند در آن باغها در برابر او مرا صدا میزدند که دور شو از عبد صالح که ما ما مور بجهت او هستیم و بیکدیگر در کوفت
 او بروی من دانستم که نام او عبد صالح است و پیوسته آن جاریه مشغول نماز و عبادت بود از دنیا رحلت نمود و بعد از رحلت
 از این مقلع انحضرت را شهید کردند و در بعضی از کتب معتبره نقل کرده اند که چون هر من ملعون هرگز آن تکلیف ننمود و بقتل آن حضرت
 جرات نمیکرد و این مصیبتش باعث قتل و اضطراب آن ملعون میشد آخر الامر لابد و ناچار بعضی از اعمال خود که در واحی مرآت
 بودند نوشت که جمعی را که نام خدا و رسول بگوش ایشان نخورده باشد از برای من بفرستید که بمبئی مراد پیش آمده است که محتاج
 بایشان شده ام و ایشان بخواه نفر از این قبیل اشخاص تحصیل نموده بجهت اتماعون فرستادند چون نزد آن ملعون آمدند پرسیدند
 شما کیست گفتند ما خدا و پیغمبری نمیشناسیم پس فرستاد ایشان را آنجا نه که آنحضرت را حبس نموده بود و امر کرد ایشان را بقتل آن
 و خود از روزنه که مشرف بر آن اطاق بود تماشا ایستاد که ببینند چه فرم آورده اند گفت چون داخل خانه شدند و نظر ایشان
 بر آن جناب افتاد چه دیدند نظر سپهر را بر روی خاک دیدند مسجی با دل صد تشاویدند ردایش پرده ناموس بر سرش
 جان بخش شتی خاک آدم زهر چشمش روان عین الحقیقه لبش زاده بهر خضری بر لبی ز سجد ان هائی درج اقبال زمین با پای
 خابر سنا به بال بران و اسلحه خود را انداختند و بند بند بدن ایشان بلرزه دو آمد و همگی بیجهت افتادند و میگریستند
 دست بر سر ایشان میکشید و بخت و زبان ایشان با ایشان تکلم نممود چون اتماعون آن مجرم را مشاهده نمود بر اضطراب

و غیر شاکت

و پیشانی احوالش افزود و ترسید که نسته برپا شود بوزیر خود گفت تجلیل ایشان را از شهر بیرون کنند پس ایشان از پس برآمدند که پیش
ایشان بحضرت نیاید بجهت تعظیم و اجلال آن قدوه انبیا فضل و کمال تا از خانه بیرون آمدند و دیگر نژادان همین رفتند و یکی
بلاد خودش برکشند بدون آن ملعون نظر غیره و چون هیچ کافر نیست بر ایمان نکرد خاندان مصطفی اگر چنین ویران نکرد
ابحشر از سر خیمه کل کردین بود لیک سبیل نسته هرگز اینچنین طایان نکرد مؤلف گوید که بر امکه با شدت عداوت و بغض اهل بیت
نیز زوال ملک و دولت خود میسر سپید کند اگر چه خود با عتس حضرت شده بودند اما جرات بر اقدام این امر شایع نمی نمودند بلکه چنگ
دنده انجمنان ننداندان نزدیکی بن خالد بن ایمان فرستاد که چیزی باعث شد ترا بر این که مرا از وطن و بلاد خود بیرون کنی و میان من
عیال و تفرقه بندازی چون پیغام انجمنان بر سر رسیدند همه های غلام و شادا و مجورد که مرا تقصیر نیست دو امر تو باز پیغام داد که
چنانچه مرا بحسب از اختیاری در موی من کن والا از خدا بخود شکوگم و بدان که نفرین من از تو خواهد گذشت و اگر چنان شد
شعاعه عمل او بخرجه تمام شدن سلسله اش کردید بر آنچه و همچو که تا امر زیاد ندارد کسی که شخصی بدتر شب نقد و تقرب و اعتبار در
امور ملک و اختیارات دولت داشته و صبح آن با خاک زبیر یکسان باشد چنانچه حضرت امام رضاع فرمود با حدین ابی نصر بن علی که
خداوند عالمیان انتقام میکشد از برای رؤسای خود از دشمنان خود نمی بینی که خدا با ال بر ملک حکم و انتقام ابو الحسن را از ایشان
چه نمیکشد و از انظر بنوا لاشعش که سلسله جعفر بن محمد بن اشعث بودند با آن خطر عظیمی که از دشمنی بر امکه و غیر آن برای ایشان
بود بعلمت و آلات و اخلاص با این خانواده چگونه دفع چرخ خطرها و منتها از ایشان شد با عاقبت محمود و غریب و ثیاب و لغزت از دنیا رفتند
و از جمله ترویرات ملعون و ویران بود که جمعی نقل کرده اند که چون مروان در ایام حکم انجمنان هجرات و غرایب بود چنگد مشاهده نمود
که حران و بهوت شد هر چاره که در دفع انحضرت با خفت و بی بود نتیجه بر عکس می کشید بوزیر خود می گفت که هر چه عظیم ما را آغاز
شده ان مشاهده عجیب احوال این مرد ایالتی بی بی خاطر تو میسر کرد ما را از این فکر و غصه فارغ سازی بی عرض کرد که چاره که بخاطر
میرسد است که بر او منت گذاری و او را از حبس هالک که همین حبس کردن تو باعث انحراف دلها از ما شده است مرفون گفت پس برو
و از پیروان پای و برداشته بدست خود و بگو بر عتس میگوید که چون فتم یاد کرده ام که تا انحراف بتقصیر خود و بد کردن نسبت بمن
مطلب عفو از من نکن ترا هان کنم و در این امر از طلب بجهت تو تقصیر ذوق نخواهد بود و اینک بیوی و زبیر و محل اعتماد خود را از
تو می شناسم که نزد او اقرار نموده طلب عفو کنی پس مرا از سوگندی که خورده ام فارغ نموده آنچه گفتیم عمل نیاید و چاره که خواهی و چون
بجی پیغام ان بیچاره را رسانید بان امام اصفیاء فرمود که یک هفته از عمر من پیش نماز ای می و در جمعه وقت زوال آفتاب بیاید
بر جنازه من نماز کن ولیکن بدان که این بدبخت چون برقه رود و خواهد که مرا اجست مرا و کند از تو و سلسله تو محرف شود
و دیشه شمار از زمین بر اندازد پس این بر خود از آنچه کرده مناسب ای بجی بان ملعون بگو که خبر من تو می رسد و در وقت قیامت نزد
حق تعالی حاضر شویم و او نیکو حالگیت و در انجام معلوم شود که گاه کار و مقصر گیت بیگناه و مظلوم گیت و السلام پس بجی
گرفت که چنان او مثل خون شد و وقت نزدان ملعون و پیغام ان امام هادی را هم چون زابان سگ دون رسانید و جواب
گفت اگر تا چند نوزاد های پیغمبری نکند خود گیت الحاصل چون ان ملعون مدتی انحضرت را در نزد فضل دیدی حکم نموده بود و فضل
بر خلاف توقع ان بیدین هر شب خوانی برای ان حضرت می فرستاد و در تعظیم تکریر ان امام عالی مقام تعامل و نگاهل نمید نمود چون هر
ملعون برقه رفت بان سگ خبر دادند که موسی بن جعفر نزد فضل مغز و مکرمت و لغات و اسبی با و نمیرساند سر و نهاد مرا
تجلیل روانه نمود که خبر چنانه فضل رفت لحوال ان جناب را مشاهده کند اگر چنانست که مردم گفته اند نامه که بقیاس بن محمد و نامه
دیگر که بسندی بن شاهک نوشته بود با ایشان برساند تا آنچه در ان نامه نوشته بعمل آید پس سر و سر و بجز لعل بنداد شد علی

دار الحلقه

امانت موی

سبیل انصاف بجا نه فضل رفت و کسی ندانست برای چکار آمد چون مطلع از کیفیت عزت و احترام آن امام شد فوراً بیرون آمد بخانه عیال
 این محترم رفت و نامه مرثیه را باور رسانید چون نامه را خواند فضل را طلبید و آن پیچاره را در عقابین کشید صد تا زیاده باور داشت
 حال را مسرور و عزیز آن ملعون رسانید و چون مطلع شد نامه نوشت که فضل انحضرت را بسندی بن شاهک سپارد و در مجلس
 خود آمد و بوسه کند نکبت اثر خود نوشت و با او از بلند گفت فضل بن یحیی مخالفت امیر المؤمنین را نموده چنانچه من امر میکنم
 او را شما نیز لعن کنید پس همه اهل مجلس صدا بلعن او بلند کردند و یحیی پدر فضل چون از این معنی آگاه شد مضطرب گردید اندر
 غیر متعارف داخل خانه هرگز نشد و از عقب سر او آمد و سرخس خود را در گوش او گذارد و گفت پدر فضل اگر مخالفت کرده از راه
 جهالت و عداقت من بوده حال من تدارک تصدیق نموده اطاعت امیر المؤمنین در هر چه فرموده میکنم و مطلوب را از اهل عیال آوردم
 آن بد بخت خوشتر شد با او از بلند گفت فضل مخالفت کردی و از لعن کردیم اکنون توبه و انابه کرده از تصدیق گذشته و از او بپوش
 ماضی شدیم شما نیز از یحیی شیدا با اهل مجلس گفتند ما با هر که که اخلاص و ارادت امیر المؤمنین را محکم بسته و در خدمتگذاری او
 نگاهل رفا میندارد و دوستیم و با غیر ایشان دشمنیم پس یحیی رحمت هر چه تمامتر وارد بغداد شد و از ورود او اضطرابی بخلو وقت
 داد و هر کس سخن میگفت و او در ظاهر گفت که از برای ترمیم قلمه و تقصیر احوال عیال با من صوب آمد که او چند روزی مشغول آن
 اعمال گزاینده از بسندی و از رضیه طلبید و طوی چند زهر الوهه بان خبیث خرازه داد که نزد آن حضرت برود و بسا
 کند و وقت بن نداد تا آنحضرت بخورد پس آن ملعون آن رطب سهواً آورد خدمت آن امام مظلوم و امر در خوردن آن نمود اینها
 سر خوردن با بیجا ناسمان بلند کرد و فرمود عذر نداشتی که اگر پیش از این روز چنین طعامی را بخوردم هر شبهه اغانت بر ملا
 خود نموده بودم و امشب بخوردم این طعام بخورم و معدوم پس نه دانه پاره دانه از آن رطب تناول نمود سندی ملعون گفت
 دیگر بخور فرموده من قدر کفایت کرد و بمطلب خود رسید پس انحضرت بدرد دل دید و قیاب آمد و در گوشه زندان غیب
 و بیکر مغلطید نظم چون بر سر او بنود یاری نانا لکن بگریه یاری مرغان هوای آن گلستان کردند تمام ترکش
 از دست و خوش پاکشیدند سرتاسر خانه ارمیکند و روز دیگر جمعی کثیر بقدر هشتاد نفر از علمای خاصه و عامه را جمع
 نمود با اعیان بغداد در خانه خود و ایشان را بر داشته با تفاق خود در او طاقی که انحضرت در آن بود آمد سندی ملعون
 گفت نظر کنید و نهایت احتیاط و دقت نماید در احوال این مرد یعنی موسی که اسپه باور رسیده است که مردم ما را بر سرها
 انداخته اند و گمان میکنند که خلیفه با او دشمنان رسانید و او را در مشقت و تعب شدید انداخته ایم و بسیاری از آنم قوله
 سخنان مسکونید و ما را بد نام کرده اند حال به بپسید که در چنین منزلی کشاده و بر روی این نوع فرشتهای بنکونشاید ایم و خلیفه
 هیچ وجه نسبت با او داده بدی ندارد و از برای این او را نکا داشته که چون از سفر مراجعت بکند با او صحبت بدارد و ندیدم خود
 سازد و او اینک صحیح سالر نشسته است و در هیچ باب بر او تنگ نکرفت ایم و خود حاضر است و او به پسندید و از او پرسید کلاه
 باشد پس تمامی اهل مجلس همت خود را مصروف داشتند بر نظر کردن بسوی آن بزرگوار و ملاحظه آثار فضل و زهد و عبادت
 و آثار بزرگی و نجابت و سیادت که از سپه ایان جناب لایح و پیدا بود انحضرت فرمود که ای گروه مردمان آنچه در باب توبه
 مثل و مکان و رعایت ظاهر حال این سگ بد فعال مذکور ساخته همه آنها را است و صحبت و لیکن کلاه باشد و بداند که او
 مراد خود ایند بر نیز زیاده و اندر رطب فرود آنک من سبز خواهد کردید و پس فردا از این خاشاک و عمارت خواهم کرد و بدار
 بقا و بنوع اعلام مکتوب خواهم شد پس رنک انفس میثوم زرد و بدن کجش چون شاخ بید بلرزه در آمد و ایضا طبعی بجهت رفع
 همت نزد او حاضر ساختند که او را بپسند چون طیب نزد انحضرت حاضر شد نظم و بدافاده شرازه در کله او زهر

چندی کرده کهن دشمنان در کار او کشتن از زهر صدوان سبز زاری کشته بود سنک کهن در هم شکسته جمله برك و بار او
 و احوال او را پرسید جواب نداد بعد از مبالغه بسیار آن حضرت دست خود را بر او آورد و با او نمود و فرمود علت از او اینست
 چون طبیب نظر کرد دید کف دست مبارکش سبز شده است اثر زهری که با آن حضرت داده است در آن موضع ظاهر است طبیب بر
 خواست و رفت نزد آن ملعون و گفت بخدا او بهتر از شما میداند که چگونه بدیدم و نظماً اگر علاج دل خسته شما نکند طبیب
 چاره این درد بی دوا نکند مرض عشق ندادد و این موصال را که صدیگی شد در کمرها نکند و در آیامی که آنحضرت در
 سندی بود ابو الانبیر بن ناصح گوید اتفاقاً آنجا در مسجدی که مخازی خانه سندی با این سبک نشسته بودیم و در علم عربیت با هم
 صحبت میداشتیم شخصی که غیر معروف نبود نزد ما حاضر بود بما گفت ای مردم بی عقل شما تحقیق امر دین خود محتاج تریدار تحقیق
 زبان و لغت خود و کشاید سخن را با آنکه امام عصر خود را بشناسید و حال آنکه نیست میان شما و او مگر همین دیوار گفتیم این شخص
 مجوس را که موسی بن جعفر است میگویند کتب بل کتبیم بخیر فرود از زمان ما برو که کسی نه بنید ترا با ما که بعلمت تو بیلته بیفتیم گفت
 بخدا تم نمیتواند کرد من این سخن را نکفتم مگر با او و او بی بند ما را و میشنو و سخنان ما را و اگر بخواند که بجای من ثالث شما باشد
 خواهد بود گفتیم بل میخواهیم که حاضر باشد و ناک را راست میگوئی بگو تا بیاید ناگاه دیدیم شخصی از در مسجد داخل شد که از
 روشت او هوش از سر هر کسی برید و گفتیم که موسی بن جعفر است پس ما را و اگر در وقت بحراب مسجد مشغول نماز شد و ما از مسجد
 بیرون آمدیم که صدای جی که میدیدند و بیجیل فریاد زنان می آمدند تا که دیدیم سندی بن شاهک بود که در مسجد میدوید
 تا بجای ملازمان خود و از ما احوال پرسید گفتیم مردی همراه ما بود و ما چنین گفت و بیرون رفت و دیگر ما او را ندیدیم و این مردی که
 در بحراب نماز میکند داخل شد پس ملازمان خود را گفت تا ما را نگاه داشتند و خود بیجیل آمد پیش روی آنجناب و میدیدیم
 و میشنیدیم که آن ملعون میگفت بان حضرت زای بر تو ناک با این بحر و جادوهای خود از پشت درهای قفل شده و از میان کتیبه
 خود در می اندازی و چون بیرون مروی کاس میگریختی و پنهان میشاختی خود را که از برای ما بهتر بود چه میگفتیم که بخت است
 اما با این طریق که تو رفتار میکنی ما را شتم بینازی و خلیفه ما را خواهد کشت بعلمت تو آنجناب در جواب او گفت و ما گوش خود
 شنیدیم که چگونه میتوان از چپک شما در دم و حال آنکه تقدیر الهی چنانست که در وقت معین معلومی هلاک شوم و اگر
 الهی فایز کرد پس دست آن حضرت را گرفت از مسجد بیرون آمد و ملازمان خود را امر کرد که در طرف کوچه را بگیرند و مرد در آن
 شوند از نزد ما آنحضرت را بتنها بی داخل خانه نمایند همین نسبت با از آن حضرت را بر و چنانکه از عرفین واقف بودست که
 سه روز قبل از وفات خود آنجناب مستبین زهر را که موکل بر آنجناب فرود بودند طلبید و فرمود ای مستبیب مشبیه
 جذب کرد و ارم مردم که فرزند خود علی را در اع کیم و او را وصی خود نمایم و در ابع امامت را با او سپارم بطریق که پدرم بمن سپرد
 مستبیب که عرض کرد باین رسول الله چگونه من درها و قضاها را باز کنم و نگهبانان و کشیکیان همه بیدار داشته اند فرمود
 ای مستبیب یقین تو ضعیف و اعتقاد تو سستست در قدرت خدا مگر میدانی که خدایت که درهای علوم اولین و آخرین را بر
 روی دل ما کتوده میتواند بی کشودن درها ما را از این جا بیدهند و ساند مستبیب گوید عرض کرد باین رسول الله دعا کن خدا
 ایمان مرا ثابت گرداند حضرت دعا کرد و فرمود اللهم یتتہ پس فرمود بخوانم خدا را با نسی که اصف بن برخیا خواند بان نام
 خدا را و تحت بلقیس از دو ماهه زاه بیات چشم بهزدن در نزد سلیمان حاضر ساخت و مرا نیز در ایندم بمدینه خواهد رشت
 پس آنجناب مشغول دعا شد ناگاه نگاه کردیم دیدیم بیات اشان ان فاتح کوز کمال کتخت عقد سلاسل چو تار و بود خیا
 ناشیانه بر بدنهای او و تار چو بودت بکزار و آمد مختار و او را در مصلاي خود ندیدیم متعجب چنان در میان خانه ایستادیم

بودم و گاهی در تشویش واضطراب میبودم بعد از آنکه نعمانی دیدم آنحضرت را در مصلاهی خود حاضر شد و بجزیرها را در پای خود گذاشت
 پس بچند دوامدم و شکر کردم خدا را که مرا غارت بقدر و مرتبه ایشان گردانید پس فرمود ایستب سر خود را بر دار و بدانکه سه روز
 دیگر از دنیا رحلت خواهم نمود چون این خبر و کشت اثر را از او شنیدم اشک از دیدن خود بحسرت خور و بچشم فرمود که به مکن که بعد از
 من فرزندانم علی امام و مولای قسنت و دست و دامن تو لای و بزین که نابا او با سنی و دست از دامن او بر نداری هرگز گمراه نخواهی شد
 کفتم الحمد لله پس در باره عزیز مصر و فاکت باز زندانی همای و حج رضامانند از پرافتانی فضا کشید چو پای امام و در نجس
 کسبت بسته صبر سکون عالم پیر بغیر سلسله پای آن امام گار ندیدم دیدم که درون شور جوهر دار چون شب ستم شد مولای من
 مرا طلبید و فرمود چنانچه ترا خبر دادم امروز بر جناح سفر آخرت چون شربت آبی از تو بطلم و بیاشام و شکم از اثر زهر نفع و اعضا بدم
 و جهره کلکوز بزندی مایل شود و بعد از آن سرخ و بعد از آن زرد کرد و در زنهار که با من سخن نکوی و احدی مثل از وفات من
 مطلع از وفات من نکنی سبب گوید که من منتظر وعده آنحضرت بودم و غمگین و اندوهناک ایستاده بودم و گاهی بر آنحال آن سخن
 مظلوم و بیگسی آن شهید مسموم میکردیم که ناگاه اب طلبید از من چون آبردم و نوشید فرمود این ملعون سندی بن شاه
 چنین گمان میکند که او متوجه تسلیل و تکفین من خواهد بود و هیهات این نخواهد شد چه این دنیا و اوصیایا را سوا بی یا و غسل
 نهد و کفن نکند و بعد از آنکه جنازه مرا بمقابر فرست بر دند در اینجا احدی از برای من خفر و مهیا نکند و در آن جا بگذارد
 و قبر مرا از چهار انگشت باز بیشتر بلند میکند و از تربت من چیزی بر ندارد و بدست بتربت من که تربت همه ماها امر است
 تربت جدم امام حسین که خدا تعالی اثر آن را برای شیعیمان و دوستان فرار داده پس گویا بزبان حال میگفت نظر
 ای که میکنم و رفتن خبر ایدتم و عده ات آمد برای دست بکنند و بدم نانغریا قیبت بکنم از دل خاک بر سر شهید
 خود گذر ترسم نیاید بگرم و چون محطه دیگر گذشت دیدم جلوی خوش روی مشکوکی که انوار سیادت و ولایت زمین بر سرش
 ساطع بود و شبیه ترین خلق بموسی بر جعفر بود ظاهر گردید و دیدم که در بهلوی پدر بزرگوار نشسته است خواستم از آن امام
 عالی مقام تحقیق بنالان جوان را نمایم و سوال کنم که اینجناب بانگ بر من زد که نکتم با من سخن مگو پس خاموش شدم و بعد از آن محطه
 آن امام مسموم و آن عجب مغموم فرزند بلند خود را و ذاع نمود و دست و گردن یکدیگر نموده چنان گریستند که تزلزل در صدا
 ملات و ملکوت انداختند و ذکرین بالخرن و النوح و البکاء غیب با کاف العراق فرید بودع اهل به و داع مغارق الی ابد
 الايام پس بود نانه کردم و گریه و نوحه مرا بیاد آوردن احوال آن امام غریبی که در اطراف عراق عرب تنها و بیگس و زندان
 جور و ستم اشقیاء بر سر خصوصاً در آن وقتیکه و داع مبنود کسان خود را مثل و داع کردن مسافری که امید بازگشتی و
 ملاقات جدیدی باقیامت بجهت او نباشد پس نفس مطشته آن امام انز و چند ندای اخی ای ان تبت راضیه مرضیه فاطمه
 فی عبادنا المکرمین فی اعلیٰ عوالم الخشنه اجابت نموده الی ارقی الاعلیٰ کویان حال قدس آنحال نمود پس فرم و سندی بر
 خبر کردم و هرین آورد امر بجهت آن جناب فرود و خروش از شهر بغداد برآمد اهل آن اعیان همگی حاضر شدند صدای ناله و
 افغان بلند کردند زمین و آسمان بگریه و زاری و آمد بر مغارتان حضرت و مظلومیتان که هر صدق عصمت برای زان
 گریستند شعر تذکرت انصبا بالقران فیها سینی الیدی عن اهل مطرود ان لیل لیلین اناسف و الاهی صباب من
 تذکله سب و حمد فی الزمان شدید بیادم آمد منی در عراق که مدهن شده در آن بصلت جور و تعدی دشمنان از اهل
 و عیال خود و در زمانه و مرا بچوایی و قلق و اضطرابی که در غم و اندوه بر مصیبت کی که زحمت و رنج بسیار در زمانه کشید
 علی من قدمته الحوادث بریها قدسه جمد من الاعل و هو حمید لکن علی مغاریقا و مؤدعا لعیاله کفران من لا

میگرد

برخی ارباب که قبور غم و حسرت من برای نکی است که حوادث زمانه او را در هیچ وقت انداخت و از دشمنان عقب نپایا بود پس در وقت
 دوران وفات که او را از مدینه می بردند بصره و ذاع اهل و عیال و اولاد خود را مثل ذاع کسی که امید بازگشتی و ملاقاتی باوند
 نداشتند و او نیز امید بازگشتی بخود نداشت استوی علی بن ابراهیم از عیال خود که در غزوه کربلا کشته شد و ملاقاتی باوند
 سجور قلب قطعت آواز در غزوه و هزاره سخن دایره آید تا ست و حسرت من بر اوست در حالتیکه از اهل و عیال خود
 مانده در غربت در بغداد و در مدینه و نندان آن ملاعین بی ایمان و نه دوسی از برای اوست که منع از تیت دشمنان از او کند و نه حمایت
 کنند ایت که دفع شر ایشان را نماید غصه و ناله من از برای آن بزرگوار است که احشاء و امعاء او پاره پاره شد و دل او از هر دم
 آتش گرفته بود دوران غربت و بیگویی و غم و غم از وطن و خانه غرت او دور بود و نگاه سندی ملعون متوجه او گردید با چینی
 مسیب گوید که چنانچه آن امام و الامام را خبر داده بود ایشان کمان میگردند که آن حضرت را غسل میدهند و الله که دست خبیث
 ایشان بسدن مطهر آن سرور نرسید و ایشان را عقیده آن بود که او را کفن میکنند و خنوط مینمایند و بخدا قسم که از ایشان هیچ
 امری نسبت بان جناب واقع نمیشد بلکه مولای من علی بن موسی الرضا متوجه همه آنها بود و ایشان او را نمیدیدند و چون از
 تکفین آن بزرگوار فارغ شد روی من نمود و فرمود ایستب باید در امامت من شک نکنی و دست از متابعت من باز نذاری پس
 که من پیشوا و مقتدا نیوام و تحت خدایم بروم نظر من بر کاش ایمان بهاری من از کشور من تا حدی من فرزند انظلو
 تخمین من سرور یا ضالیس میدانان پنجاه نفر از معارف و اعیان بغداد را حاضر نموده از کسانی که او را میشناختند و با او
 صحبت داشته بودند پرسیدند که این بزرگوار برود و امر کرد تا روی آنحضرت را باز نمودند و همه مردی که ایستاده بودند گفتند
 و در سن به بنسید و گواه باشید که این موسی بن جعفر است و اثر زخمی بر او است و در او نیست همه گفتند بی بنیم چری نگاه
 جنازه را برداشتند و بر سر جبر بغداد بر زمین گذارند و ندانند که این موسی بن جعفر امام راضیانت که کمان میگردند
 که هرگز نخواهد مرد نظر کنید با و آیتها الناس همین که بمکانیکه ملازمهای هرون در انجامی نشنیدند سید چهار نفر از آن
 پنجاه باز داشت که پیش جنازه آن غریب مظلوم فریاد زدند که هر که خواهد خبیث بن الخبیث را به بنسید بیاید و این جنازه را
 به بنسید سلیمان بن ابی جعفر قصری داشت در کار شط صدای غوغای مردم را شنید پس بدید که این چه غوغاست چون گفتند
 نقل کردند و صدای بی دبانه را شنیدند و قصر خود بریز آمد و اولاد و غلامان خود را امر کرد تا ملازمان و کسان سدر را بزنند
 و خنوطهای سیا ایشان را پاره پاره کردند و سر دست ایشان را شکستند جنازه را از دست ایشان گرفتند و نگاه کردند از سر و پند
 و کربان خود را پاره نمود و با سر و پای برهنه در تشیع جنازه آن سرور براه افتاد و خود و اولاد و ملازمانش آن جنازه را بتظیم لفظ
 تمام میبردند و منادیان ندا میکردند در پیش روی جنازه که هر که خواهد نظر کند بطیب چرب و طاهر مطهر در ظاهر مطهر
 بیاید و نظر موسی بن جعفر کند پس همه اهل بغداد جمع شدند و صدای مشون و اذان از زمین بفلک نیلگون رسید چون
 نقش اینجا را با بر هیئت بمقابر قدس رسانیدند علی الظاهر سلیمان خود متوجه غسل و خنوط و کفن اینجناب شد و کفن که بجهت
 خود نزدیک آید بود که بد و هزاره پانصد اشرف تمام شده بود همه قرآن در آن نوشته بر آن کلام الله ناطق پوشانید بلغان
 و اگر تمام اینجناب را در مقابر قدس دفن کردند و قبر مقدس را در چهار انگشت بلند کردند و بعد از آن ضریح بر در و قبر مقدس گذاشتند
 و قبته منوره را بنا کردند چون خبر سلیمان بن ابی جعفر هرون رسید بحسب ظاهر و بعلمت فرقیست مرجم نامه با نوشته او را تعیین
 بسپا نمود و آن که سندی ملعون آن اعمال را نسبت باین تخلفه بدون رضای ما کرده بود و از تو بسپا خوشود شدم که نگذاشته
 با تمام رساند و یکی از خدام آن امام تمام روایت کرده که چون آن سیارویان بیجا آن امام غریب اسیر ظلم و جفا نموده بمراقبت کردند

برادر هرون

امام رضا

امیر احمد بن موسی که الحال شهسور شاه چراغ است مطابق عمل بترک جمیع شیعیان است و کرامات بسیار از آن مرقد طاهر ظهور و رسیدن
 بن موسی نیز شیخ معین گفت که که شیخ کردی بوده و منکر نیلایم درین بوده انجانب محمد بن عبد بن علی بن حسین که ابوالسرایا در کوفه با او
 بیعت کرده و بر او را برین فتوحات بسیار بجهت او اتفاق افتاد و در اینجاها مدتی ماند تا آنکه ابوالسرایا کشته شد و اینجاها را نیز خیر
 نمودند اما از برای بر ابراهیم از مأمون گرفتند بعد از آن گفته که هر یک از اولاد انجناب فضیلت و منقبت مشهوری داشته لکن
 حضرت امام رضا م مقدم بر همه در فضل بوده و در عهد الطالب گفته که شصت نفر اولاد داشت سی و هفت خرد و بیست سه پسر
 مؤلف گوید که بسیاری از اولاد حضرت بعد از وفات آن جناب با حضرت امام رضا نهایت بی ادب و سوء سلوک نمودند و بجهت
 مخالفت دنیوی حضرت از ابراهیم برودند بخصوص عباس بن موسی چنانچه در کانی احادیث با این مضمون بر او نموده ولیکن چون نسبت
 با اولاد اجداد ائمه اطهار بی ادبی کردن مناسب پیدا می و ادب نیست لهذا عدم تفرض با این امور اولی است چون ایام حسین حضرت
 طول کشید و در کانه حضرت خصوصاً علی بن ابی حمزه بطایبی بغدادی و مروان قندی و عثمان بن عیسی و ابوی مال بسیاری در آن ظرفیت
 نزد ایشان جمع شده بود و طمع کردند در آن اموال و جمعی را تطیع نموده از همان اموال بادیشان نیز دادند و با خود منقول ساختند چون حمزه
 بن یحیی و ابوسعید مکاری و کریم خضر چنانچه بوفس بن عبد الرحمن که ثقة جلیل القدر است نقل کرده که نزد زیاد بن مروان هفتاد نفر
 اشراف بودند و نزد علی بن ابی حمزه سی هزار اشراف و نزد عثمان بن عیسی سی هزار اشراف و پنج جاریه بود و بعد از وفات حضرت که جناب علی
 موسی از تمام حسب الوصیه آن جناب حقی و مقدم در امور بود فرستاد نزد ایشان و مطالبشان اموال را نمود و ایشان بطمع خام
 جبهه دنیا افتاده انکار نمودند و وفات حضرت را واقعاً کردند که غایب شده و اوست قائم ال محمد و توحیدی و نبوی و باعت مذکور
 وقت اینها شدند و اخبار بسیاری قوی می توانست و مفید علم ضروری و وفات حضرت نسبتی که مذکور شد بطریق عامه و خاصه بود
 و انکار وفات انجناب انکار ضروری نیست احادیث بسیاری در مذمت همین ملاحظین که بطمع نیاجین انکاری نمودند و او شدند
 و ایشان را کلاب محظوره می نامیدند یعنی سگ بازاران خود که چنانچه در ابوسعید مکاری خدمت حضرت امام رضا م گفت
 کرد که در خانه خود را از آن نموده و نشسته و فتوی میدهم مردم و پدیدت چنین نمیکرد حضرت رضا م فرمود آن فرزند ضروری بن
 خدا بیخالی و شنائی دل ترا بر دور ترا کور باطن بسازد و فقر بخواند تو پندارد مگر پندانی که خدا بر تو وحی فرمود که در شک تو
 پیغمبری هست پس مردم عیسی از اشد و عیسی از مریم است مریم از عیسی است من بر این پدرم میباشم و پدرم از من است گفت منم از تو
 پرسم فرمود با من که دوستی که ننداری و از رعیت من نیستی از چه میپرسی پرس گفت کی در حالت خضنا وصیت کرده که هر سلوک
 قدم او از او باشد و مالی یک بسیاری دارد چه باید کرد فرمود وای بر تو مگر قرآن بخواند و آفریند شاه منازل حق عباد کافر
 القدریم آنچه پیش از شما مالک بوده از ما است و آنچه بعد از شما است از اد نیست پس چون آمد و چنانچه آن حضرت دعا کرده
 بود فقر و بلیت چند بر او عارض کردید که عبرت خلج کردید و هم چنین علی بن ابی حمزه همین بحث را بر انجناب کرد که کسی از پندان
 اذعان کرد فرمود بلیت چند بر او عارض کردید که رسول خدا باشد چهل نفر از خویشان خود را جمع کرد و گفت من رسول خدا میباشم و این
 بیشتر کسی که او را انکار و تکذیب نمود تمس او لعن بود و چنین فرمود اگر گذشته من برسد من پیغمبر شما نیستم و دروغ گفته ام من هم
 سکوم اگر گذشته من رسید من امام نیستم و این اول علامتی از برای امامت خود که ظاهر کرده ام گفت از پندان تو میباشم که امام
 باید امام غسل و کفر کند و غیر امام نمیکند امامی مثل او تو کجا بودی و دو قتی که او را تجهیز میکردند فرمود ای بدبخت حسین بن
 امام بود یا نه گفت بلی امام بود گفت متوجه دمن او که شد گفت علی بن حسین فرمود او اسیر بود و مجوس بود و دست عبید
 بن زیاد گفت چنان رفت که ندیدند و دمن کرد و برکت فرمود اگر علی بن الحسین با وجود مجلس واسطی تواند در خفیه برود

و امام

بجهنم بد خود نمايد من غميت و انتم که بروم بخدا و بجهنم بدکم را نمايم و حال آنکه نه مجوس بودم و نه اسپين تا آخر حديث و بعضی
 احاديث ناصتہ بر امانت ان بز و کور سوای آنچه مذکور شد بعد از این در مجلس اربعه من کور خواهد شد انشاء الله و در عهد محمد
 و هادي و رشيد چون منصور و ابيق فهایت شدت امر بر شيعیان ميکنند و سادات از اولاد فاطمه و امير المؤمنين با انقدر
 که بزبان تعريب و تحريف است نياید از ان جمله حسين بن علي مقول در فتح کربلا و دي هاشم و در وفات مکه سابق بر این اشعار است
 باجم ان سادات عظيم الثمان از اولاد امام حسن که موسی بن مهران ايشان را کت و ابن مسير کيسا جليل القدرات احاديث بسیار
 دارد شده در جلاله لغز او از جمله انها مرويت از حضرت باقر که بقدي حضرت سواد خادم مرو بود و اي فتح کرد پس فرود آمد و
 انجام و در کت نماز کرد و در رکعت دويم کره بسيای کرد مردم از کره انجناب بزرگويستند و چون فارغ شدند ندان سبب کره او
 فرمود چيست بل در رکعت دويم بر من نازل شد و گفت يا محمد کي از فرزندان تو در این جا کشته شود و اجر و ثواب هر کس که کشته شود مثل
 دو شهيدان ديگر ان ميباشد و در حديث ديگر مکاری که حضرت صادق از مدینه بکعبه مي آورد ميگويد که چون از منزل بن
 مر قال کوچ کردیم من گفت اي نصره سينکه بفتح سبديم من لخير کن گفت مکي شيابي گفت چرا ميريم که مرا خواب برد پس چون بفتح سبديم
 نزديت محل انجناب فتم ديدم که خوابيده است نخي کردم بيدار شد بعد از ان محل را حرکت دادم برخواست و نشست عرض کردم
 سبديم فرمود محل من از قطار باز کن و قطار را بهم وصل کن بعد از ان از جاده قدسي دور بردم و شتر را خوابانيدم و انحضرت فرمود
 آمد و وضو ساخت و دو رکعت نماز کرد و سوار شد عرض کردم ديدم عمل کروي انهم ان ساست حجت گفت نه وليکن در این جامردی ان
 اهل بيت من کشته خواهد شد با جماعی که از واح ايشان پيش از اجا ايشان بهشت هر دو وجهي شنيدند که در اب گاه های عظفا
 صدا های بيابن و کوه بلند شده بود و اشعار بخند ميخواندند که از جمله انک لبيک حيسا کل هل و امير من انجناب کريک في
 الانس فوج مردم هه انصدا هه را شنيدند و غيد انستند چه خبر ميباشد تا آنکه بعد از ان خبر کشته شدن حسين بفتح رسيد و انست
 که از برای او بوده و در قصيد و عبل خزاعي که بجهت جناب علي بن موسی الرضا م خواندند تعريفان نموده بفاطمه زهرا خطاب کرده
 که بر خيز و ند به کن بر اولاد خود که متفرق شدند در زمينها چون سارکان آسمان از جمله انها گفته و قبر فخر ما لها صلواتي
 و بعد از ان شهداي کربلا را ذکر نموده و بعد از ان اشاره بقبر طهر موسی بن جعفر نموده و گفته و قبر سید و کفريکيه فضفا
 الزهرن بالضررايت و از جمله انها انت که شيخ صدوق از عميد الله بزار نيشابوري نقل کرده که ميگفت مرا با حميد بن قحطبه
 طاب که والي خراسان بود از جانب عبيد بن عباس معامله بود پس فرمود در طوس او شنيدم من وارد شده ام مرا طلبيد و ساعت
 در روز و هنوز رخت سفر خود را تغيير ندهاده بودم وقت زوال اناب بود و اند روزهای ماه رمضان چون داخل شدم ديدم در اطاق
 نشسته که ابجاري بود سلام کردم و نشستم ديدم اناب لکن حاضر کردند دست خود داشت من نیز گفتم خويم و نشستم پس خان
 حاضر کردند و از ياد گرفته بود که رمضانست چون دست دوازدم بجانب طعام بيادم آمد که ماه رمضانست دست کشيد
 گفت چرا انجوري گفت ماه رمضانست روزه واجب عليه و از برای هم ندادم که موجب فطار باشد شايد امر را عذري باشد گفت
 من نیز از برای که موجب فطار باشد ندارم و صحيح و سار ميباشم و اشک از چشمانش جاري شد و بعد از آنکه فارغ شد گفتم چه خبر
 ترا بگويد او روايتها الامير گفت هرون الرشيدان آياي که در طوس بود فرستاد در شوي انشبهان و عقب من و رسول چون در ان وضع
 شب آمد گفتم حاجب امير المؤمنين پس بر خواستم و رفتم چون داخل شدم ديدم شهي در پيش روی ان ملعون گذارده و ميسوزد و شمير
 برهنه نیز در پيش روی او هست و خادمي نیز ايشان داده است پس که برابر او ايستادم گفت چگونه است طلعت و بندي تو يا امير المؤمنين
 گفتم بالنفس المال يعني جان و مال خود را داده او فدا ميکنم پس سخن خود را بزرگواران گذاريد بعد از آنکه گفتم من قصوي و بنزل خود

در شب

چون رسیدم بخانه و بقیه ننگت بازرسول آمد که اجب المؤمنین دستا بر سیدم و کفتم مرا نطلبید اول مکر از برای کشتن اما چون بد
مرا حالت کشید و منحصراً در حال باز بهانه دیگر کرد و نخواهد بکشد مرا پس باز رفتم و چون باز مرا دید گفت کیف طاعتک لایمیر المؤمنین
گفتم بالنسب المال والاهل والولد یعنی انجان و مال و زن و فرزند در بیخ ندارم که در راه او صرف کنم خندید و گفت برو چون بخانه
بازرسول آمد که اجب المؤمنین پس حاضر شدم و هوشی بمن باقی نمانده بود باز بر همان حال دیدم او را پس سید چگونه است طاعت تو
ایمیر المؤمنین را گفتم بجان و مال و زن و فرزند و دین و ایمان در خشم دید و گفت این شمشیر از برای تو است و آنچه این خادم میگوید بکن پس خواجه
شمس را برداشت و بدست من داد و او را در خانه که مقفل بود و از آن باز نمود و چاه در وسط او بود و صحن و مسجدی داشت و در
داشت و درهای هر سه قفل بود و یکی از آن نمود دیدم بیست نفر در آن جا از پیر و جوان و طفل و مقید و در نیکمیده همه ایشان کاکل
که علامت سیادت بود در ایشان بود گفت امیر المؤمنین گفت که اینها را کردن بزنی با این شمشیر و همه ایشان از اولاد علی و فاطمه بودند
پس یکیک را بیرون می برد و بر سران چاه می نشاند و من کردن او را میزد و در آن چاه می انداخت تا همه آن بیست نفر را کتف و سرها
و بدنهای ایشان را در آن چاه انداخت بعد از آن در اطاق دیگر از آن نمود و در آن نیز بیست نفر دیگر بود و از اولاد فاطمه و علی بن
ابی طالب از پیر و جوان و اطفال و همه در نیکمیده بودند و کاکلها و کسوها داشتند خادم گفت امیر المؤمنین گفته است اینها را نیز کتف
زنی و با نیکیکت را بیرون می برد و بر سر چاه می نشاند و من کردن ایشان را میزد تا آنکه آن بیست نفر را نیز کتف و سرها و بدنهای ایشان
نیز در چاه ریخت پس در اطاق سیم را باز نمود و در آن نیز بیست نفر مثل ایشان بودند مجموع من مقید و در نیکمیده اینها را نیز کتف
کردن بزنی و یکیک را او در بر سر چاه می نشاند و من کردن ندیم تا آنکه نوزده نفر را کتف و سرها را بیرون آورد و در بر سر چاه
نشاند و گفت بزنی کردن او را من هم شمشیر بکنم که بزنی بر کتف تا آنکه یا میشوم یعنی خداتر ای ملعون هلاکت کند چه عند
خواهی داشت دد و زقیامت در وقتیکه بر جدمار رسول خدا وارد شوی شصت نفر از اولاد او را کتف باشی که همه ایشان از اولاد
و بطن فاطمه بیرون آمدند باشند و چه قسم بروی پیغمبر و فاطمه و علی نگاه خواهی کرد پس سنهای من لرزید و استخوانهای بدنم لرزید
و در آمد خادم بغضب من نگاه کرد و دستی بر سینه من زد که نگاهت امیر المؤمنین را مکنی لابد و ناچار او را نیز کتف و سرها
و تنهای ایشان را نیز در چاه انداخت هر گاه این قسم افعال از من صادر شده باشد و شصت نفر فدیه رسول خدا را در یکب
کشته باشم بقیتم بخالد و در ذبح خواهم بود دیگر نماز روزم بچه کار من خواهد آمد و هر کس بدنام میشد به تشیع و محبت اهل بیت
معرض خطرهای عظیم بود چنانچه مذکور ساختیم کشتن معنی این جنس را و جابر بن عبد جعفر نیز چند ضمه خوانستند هلاک
گشتند بر صایبه ائمه علیهم السلام بجات بامت و هم چنین علی بن یقطین که وزیر مروان بود و محمد بن ابی عمیر با آن جلالت
و دولت بسیار گرفتند و تکلیف قضای کوفه با او نمودند شرط باینکه اسامی شیعیه را قلم دهد و او امتناع نموده اقتدر چوب باو زدند
که مدت های مدید قادر بر حرکت نبود بعد از آنکه او را چهار سال محبوس نموده مجموع اموال او را ضبط نمودند که قادر بر سائر محبوس
نمود و کتابهای او را که در اطاق مخفی بود آن اطاق خراب شد مجموع آنها تلف شد که بعد از بر آمدن و مرتخص شدن نقل احادیث
از حفظ مکر و بیانیعت هر کس نزد ائمه علیهم السلام تقریر بیشتر بود و اختصاص با ایشان زیاد داشت از راه مصلحت حفظ جان خود
و ایشان طعن و لعن و مذمت بسیاری را ایشان میکردند نزد مردم و تبری از ایشان نمودند چنانچه در آن زمان این که از خواست
حضرت باقر و صادق و کتبی بجلالت قدا و در و اوا صاحب هست و حق حقیقه یکی از ارکان مذهب جعفری میباشد چنان
مدت و طعن و لعن نمود حضرت صادق را و که مضطرب شد پس از آن خود از آن حضرت فرستاد و استفتا از راه کم لطفی
ایشان و تقصیرات خود نمود و آن بزرگوار شرح مکتوبی در عهد خواهی از این مطلب بیان میکند آنها از راه مهریابی و حفظ جان خود

وسلسله او بوده و او مانند سفینه سنا کینست که در دریای علم اهل بیت تحویل غذای ارواح و قوت قلوب بنمود و در کین ان پادشاه
خبر و قاصب میباشد که کشتیها را غصب مینماید و جهان صاحب کشتی و امیر یابید و من که جعفر بن محمد بمنزله خصم که ان کشتی را
محبوب بقدر و طعن مذمت نموده ام که ان ملک خابر غاصب با و اذیت نرساند و از این مقوله از تتبع اخبار زیاد از ان ظاهر می
که قابل تجزیه و حصر باشد و همی از متکلمین که نهایت جلالت قدود داشتند حتی هشام بن حکم که مکر و حضرت صادق او تجرید
و تبحر بر جمیع اصحاب خود داده در مناظره شامی و حدیث مشهور که در کافیه ثقه الاسلام روایت نموده و قوی که شامی بناظر
و مباحثه با اصحاب سامو و میناخت و همه اصحاب را مودر فرموده بود بجمع بجهت مناظره و اذن نمیداد و انتظار میکشید تا آن
هشام پیدا شد و در نهایت سرور و خوش حالی فرمود هشام و در آن لکبه و بعد از آنکه مناظره نمود با هر یک از اصحاب و همه
فاتح آمدند بر او و لیکر او را هذایت نیاوردند و پرده ظلمت جهل و باطل را از دلش برداشتند تا آنکه با هشام تکلم نمود
از برکت او عقده از دلش کشیده شد و هذایت یافت حضرت هر یک را نادیده اشاره بر نوع نقیصی در مرتبه بیان نمود هشام بن
ناصر نیاید و لیسانه و قلبه سرفراز کرده و بمنصبان چند مثلاً کلم الناس مفتخر فرمودند و بخلعت فاتق الزلّه و من و
الشفاعة اوزا اسید و ان ساختند مع ذلک انقدر احوال در وطن و لمن و مدت او وارد گردید که عشرين در مدینه و من مطون
دار نشده بلکه نسبت کفر مذمه با و داده اند و علی الظاهر اوزان فرین کرده اند و حضرت کاظم بعلت شدت تقیه مکرر از مدینه
از مباحثه و مناظره با مخالفین مینمود و در ایام حبس بکرات پیغام داد با و که در خانه بنشین و سخن گفتن را موقوف دار که از خود را
و ناریت باغی خواهی انداخت چنانچه آخر الامر چنان شد که ان بزرگوار فرموده بود و شیخ صدوق در اکمال الدین نقل کرده که یکی
خالد وزیر مرون مجلسی داشت هر روز بکتابه مشکلی حاضر میشدند از مرفقه و ملکی در مدینه و مسئله خود مباحثه میکردند و این
خبر روین رسید با و گفت این چه مجلسی است که در خانه خود قرار داده گفت از ان همه اکرام و احترام که امیر المؤمنین من میکنند
و احسانی که از او ایما میسرید هیچ چیز در نظر من انقدر عظیم ندارد که ان مجلس در نظر خوش آمد چه مجلسی است که حاضر میشود
دوران همه جوره با اختلاف مذاهب و تباین ملتیهائی که دارند و با یکدیگر مباحثه میکنند و ادله اقامه بر مذاهبهای خود
مینمایند و حق و باطل از یکدیگر امتیاز یابد و فساد هر مذمبی ظاهر میشود و شید گفت من نیز دلم میخواهد که بشنوم و مطلع شوم بر کفایت
مباحثه ایشان اما بطوری که فهمند که من حاضر مینماید از من بحالت کشند یا بر سندا آنچه میخواهند بگویند بگویند یا نتوانند
بگویند گفت اختیابا خلیفه است هر وقت میل داشته باشد بمشربت چرخان کرد و این خبر بعد از آنکه رسید که خلیفه چنان
خواهش کرده با یکدیگر شوکر کردند که با هشام بن الحکام که بدان روز سر آمد اهل عصر خود بود و در علم کلام و همه مالیه و مالوم
میویند در هر وقت و با این جهت حسد و کینه عظیمی از او در دل داشتند مناظره کنند و هیچ بابی سخن نگویند مگر در مسئله امامت
چون مذهب شید را میدانستند که چه قدر تعصب ارد و در این مسئله پس حاضر شدند و هشام نیز حاضر شد و عبدالله بن برید
که از جمله خوارج بود و از همه آنها صدیق تر بود هشام و شریک در تجارت اندیز بود چون هشام وارد شد از میانه سلام و خصم
با عبدالله بن برید مخصوصه کرد و یکی بعد از الله بن برید گفت با هشام صحبت بداد مسئله امامت هشام گفت آنها الوزیر
نیتوانند بنا سخن بگویند از سوال و نه از جواب جمله آنکه اینها از اول با ما هم مذهب شریک بودند در امامت کبی که امیر المؤمنین
باشد و بعد بدوین جمله و بدن علم و معرفت دست او بود و اشند در آنوقت که با ما بودند و چون مسئله بود و در
حین مفارقت از ما دانستند که چه جهت مفارقت کردند بر ایشان چه سوال و جوابی با ما توانستند که در بیان نامی که از جمله حروف و خوا
جوقای هشام از سوال میکنم که یاران علی در روز نصب کین مؤمن بودند یا کافر هشام گفت سه جوره بودند مؤمن و مشرک

و گاه سببی چنان و در شکست افاده مؤمنان نهایی بودند که گفتند علی امام است از جانب خدا و معاویه قابل امامت نیست چه ایمان آوردند
 با آنچه خدا در شان علی نازل کرده و مشرک آنها را بودند که گفتند علی امام است از جانب خدا و معاویه صلاحیت امامت را در مشرک او ندارند
 کردن معاویه با علی و گاه نهایی بودند که هیچکس از این دو را نپذیرفتند بلکه بجهت تعصب کثیری از برای قبیل و عشیره خود خروج
 و شمشیر کشیدند بیان گفت اصحاب معاویه چه قسم بودند گفت آنها نیز سه صنف بودند کافر و مشرک و گاه کافر کسی بود که گفت
 معاویه امام است و علی قابل آن نیست کافر شدند از دوزخ یکی آنکه امام از جانب خدا را انکار کردند و دیگری آنکه امام تعیین نشده از
 جانب خدا را تعیین کردند مشرکون آنها بودند که گفتند معاویه امام است و علی نیز قابلیت امامت دارد که معاویه را با علی شریک کردند
 و گاه آن مثل آن که همان که هیچکس نپذیرفتند و بعضی صبیحیت قوم و قبیله آمدند و خروج کردند بیان ساکت شدند در این
 که نیز از آن طایفه بودند گفت من سوال میکنم از تو هشام گفت غلط کردی در طریق مناظره بجهت مایه که همه شماها باید از دست
 و متفقید بر اینکه صاحب من یعنی امیر المؤمنین امام نبوده و یک نفر از شما پیشتر افتاد و سوالی کرد و جواب خود را شنید حال دیگر
 از برای شما سوالی باقی نیست بوجه سوال با منست در همین باب ضرایف گفت بیرون هشام گفت خدا را عادل میدانی یا ظالم گفت
 تبارک و تعالی يقول الظالمون علوا کثیرا گفت هر گاه خدا شخص منی که بی مکلف بجهت کردن و مسجد رفتن نماید یا آنکه کوری
 مکلف تباران خواندن نماید عدالت کرده یا جور نموده گفت خدا چنین کاری نمیکند که میدانم نمیکند ولیکن بر سبیل مجادله
 میگویم که هر گاه بکنند عادلست یا نه گفت جا راست و عادل نیست گوی ضرایف که خدا تعالی خلق را مکلف نموده بدین و اید
 نایبی که اختلاف در آن نباشد و هر کس متدین بان پس خود قبول نکند از او هیچ عملی یا نکرده است گفت نهایی از برای آن قرار
 داده یا آنکه تکلیف نموده بجهت آنکه همگی از آن فهمند و از آن دانند تا آنکه مثل تکلیف کردن زمین که و کور بدیدین و راه رفتن ضرایف
 ساعتی سکوت کرد بعد از آن گفت نهایی و دلیل بر دین خدا در کار و لازمست اما رفیق تو یعنی امیر المؤمنین که او را امام میدانی
 نیست بلکه کس دیگر است هشام خندید و گفت پس در این مسئله که تعیین امام از جانب خدا لازمست با ما اشکات شدی از آن است
 فاسد خود بر کنی که بر خدا لازم نیست و مردم باید خود بجهت خود از برای سیاست انتظام امور معیشت کسب و تقسیم و حال نزاع
 و تفرقت مسئله دیگر که ان امام تعیین کرده از جانب خدا کیست چه نام دارد ضرایف گفت حال من بر سر مردم و همین بحث از تو میکنم
 ضرایف گفت امامت بجهت طریقی منعقد میشود و امام معین میشود گفت بهمان طریق که بنیوت منعقد می شود و تعیین میشود ضرایف گفت
 پس امام و پیغمبر هر دو یکی خواهد بود هشام گفت چنین نیست بعله آنکه بنیوت را اهل آسمان یعنی ملائکه منعقد میدانند و امامت
 اهل زمین یعنی پیغمبر لیکن هر دو باذن خدا و امر الهی میباشد ضرایف گفت دلیل بر این چیست هشام گفت ضرورت بر این داعیت مجاز
 نیست گفت آنجا سکوت این را گفت بعله اینکه آنسه فتم بیرون نیست تا حقیقتی بعد از وفات پیغمبر تکلیف از خلق رفع نموده و
 از امر و نواهی بالمره از ایشان موقوف داشته و ایشان را جز از امر و نواهی موقوف القلم ساخته تو ای ضرایف با من فتم قابل میباشد گفت
 هشام گفت با اینکه قابل نبوی که همه مردم بعد از پیغمبر مثل پیغمبر بودند و در علم و دفع احتیاج ایشان شده بود از پیغمبری که هدایت کند
 ایشان را بر راه راست و دفع شبهه و اختلاف از ایشان نماید و مستغنی بودند از راهنمای هادی بلکه همه حق را دیده و بیان رسیده
 بودند گفت یا آنکه علی رسول خدا از برای ایشان بر پا کرد و راهنمایی و جانشینی در امر پیغمبری تعیین کرد که مثل خودش سهواً بکند
 و غلطی از او صادر نشود معصوم از گناهان باشد بر از هر عیب نقصی باشد که او احتیاجی بکسی نداشته باشد و همه با او محتا
 باشند ضرایف گفت علامت چنین امامی که از برای مردم ضرورت و در کار است چیست گفت هشت علامت دارد چهار تا در کتب
 و چهار تا در خود آن اما چهار صفت که در فیه لازمست آنست که باید جنس او معروف باشد و قبیل او معروف باشد و خانه او

بلی کرده است گفت

این حدیث را در کتب معتبره از پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده اند

معلوم باشد و از سلسله صاحبان دعوت و ملة باشد یعنی خبر عرب قبيله قریش باشد و خانه خانه خدا و از سلسله صاحب دعوت
 و ملة یعنی سول خدا که در ذی بجهت به اعلام و اخبار از دعوت او میشود باشد آن محمد رسول الله و دعوت او برین دغا جری و عالم
 و جاهلی میرسد و در شرق و مغرب عالم و ان صاحب موعود خود اشتهایان شخص میباشد که خلیفه و جانشین منست جدا که غیر ازین جایز باشد
 هر کس طمع کند در این امر از عرب و عجم و آنچه از باب لطف مقصود خدا در اصلاح حال مسلمانان و انتظام امور ایشان است
 مخیر نباشد و اغتشاش شود و منافی مقصود لازم آید خلاصه کلام آنست که باید ان شخص منصوص از جانب پیغمبر باشد و اما چهار
 صفتی که در خودش لازمست آنست که داناتر از همه کس باشد بفرایض و سنن و احکام الهی بجهت که حرف و کلی بر او محقق نباشد
 همه گاهان معصوم باشد و شجاع ترین خلق خدا باشد و محبتی بین مردم باشد خیرا که هر گاه گفت بجهت اینکه مقصود خدا از این شخص
 هدایت خلق و ارشاد ایشانست با احکام الهی پس اگر خود عالیمجم احکام الهی نباشد این نیستیم از اینکه مبادا اهللال خدا حرام و
 الهی را و آئینه نماید و کسی را که باید حد بزند بکشد و کوی که باید بکشد حد بزند و حدود الهی بنسبتی که هست در نفس الامر
 نشود پس صلاح که مقصود خداست از تعیین امام موجب فساد شود و اگر معصوم از گناهان نباشد داخل در خطا میشود و اغما
 از خطای خود و منسوبان و دوستان خود نماید و حکم الهی جاری در ایشان نکند و فساد نیز بران مرتب شود بعد از آنکه
 ترجیح بلا مرجح نیز لازم آید و عیوب و مفاسدان زیاد از هر چیز باشد و اگر شجاع ترین ناس نباشد و حیون باشد طاقت نیل و
 وفار کند و از فراد او که در پیشست مسلمانان نیز فرار نمایند فرار از زحمت از اعظم کار است چنانچه فرمود و من یولیمهم یومئذ
 دبره فقد باء بفضیله الله و رسوله و چنین کسی چگونه حجت خدا بر خلق باشد و اگر از همه کس سخی تر نباشد نظر نماند که این
 مسلمانان و نگهبان عرض و مال ایشان و خزانه دار ایشانست گاه هست نفس و پیغمبری از اموال و عرض ایشان میل کند و بر
 دار و پس این نباشد و غایب نباشد و چنان کسی چگونه حجت خدا شود بر خلق خدا ضرار گفت حال امروز کیت با این صفت
 هشام گفت صاحب تصریحی امیر المؤمنین هر روز در پشت پرده بود و تمام این صحبت را شنید و جعفر بن محمد پیش او
 بود بجهت گفت این سخن اخرا که صاحب تصریح فلانست از روی تقیه و سهم بندی گفته ای جعفر و ای بر تو کیت مراد او از
 صاحب این صفات جعفر گفت یا امیر المؤمنین مقصود او موسی بن جعفر است پس هر روز لبهای خود را گزید و گفت چنین
 کسی فتنه است و مملکت سلطنت من بک ساعت باقی میماند از برای من بخدا قسم آنچه بر زبان این از تاثیر دود لهای مریم
 هست پیش از صد هزاران شمشیر کیت که شجاعان نامدار و پهلوانان روزگار بریند بجهت بیزدانت که هشام بگفتن
 برواست و در پشت پرده هر روز وقت هر روز گفت ای بر تو این کیت گفت یا امیر المؤمنین خاطر جعفر را که گشته شد
 و از شر او این شکی پس بیرون آمد بجهت با چنان خود اشتهایان هشام کرد که در بر او نیز بهمانه بول و قضا حاجت از در دیگر
 در رفت و همینقدر اولاد خود را دید و گفت خود را اینها بکنید و فوراً اگر بخت بدست کوفه و در خانه بشیرتال نزل کرد و در اینجا
 مخفی شد و از شدت هول و تشویش بیخاشد و ناخوشی او شدت بهم رسانید بشیر کت طبعی او درم گفت ضرورت نیست من بهمیرم
 چون در حالت احتضان شد کت همینکه مرا غسل دادی و کفن کردی نصف شب جنازه مرا بر دار و در کاشه کوفه بگذارد و
 بنویس بر روی جنازه بگذار که اینست هشام بن حکم که امیر المؤمنین فخر و امین بود باجل خدای مرد و هر روز در آن اوقا
 فرستاده بود و یاران و رفقاء و خود ایشان و برادران او را گرفته بود و جمع کثیر بعلت او در تعب فدا شده بودند و چون صبح
 شد و اهل کوفه دیدند و قاضی باعبان کوفه حاضر شد محضی نوشتند و نزد شیدا فرستادند تا آنکه دستان سر مردم
 برداشت گفت حکم خدا بر این است که شر او را از سرها دفع کرد و بعد از آن بر هر زادن ان حضرت مشغول شد لکن الله علیه

برخواست

وَقَلَّ جَسِيمُ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

مجلس بیست و هفتم

إلى يوم الدين

وذكر برخی از احوال سعادت شمال قطب فلک عصمت و کما و نقطة دایره قوت و جلال نامن انتم الهدی
عزیزه الله الوفق علی بن موسی الرضا صلوات الله علیه وعلی ابائمه البررة الانقیاء الی یوم الحزین

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي نزل سما الدنيا بنوري الكشمس والقمر محمد المصطفى وعلي المرتضى سيدنا البشير زين عرشه بقرطبه
الحسن والحسين المنيرين في التوراة لبشر وشتر والدعوى بقرطبه عرش الاله الاعظم الاكبر شتم بالجنوم الباهية
الغيرة الظلمة من ذنوبهما الانجم الزهر والسيارة السيامين الفريصلوات الله عليهم ما لاجم وظهر وغاب عن انوار السماء
واستتر ولعنه الله على من عاندكم وانضهم وجمدهم قوتك وكراوشك فيهم وقبحر واصلاهم في نار سقر وما ادرينا ما
سقر لا تنقو لا تدر لو احة للبشر عليها تسعة عشر ودرابن مجلس پنج فصل است فصل اول در کیفیت ولاد

وکیفیت ما اذ ان بزکوار و بعضی از خصوص که ولادت بران استان اخر سپهر ولایت و خلیفه برحق پروردگار میباشد در کانی نقل کرده
که در سال یکصد و چهل و هشت متولد شد و در دویست و سه از هجرت از دنیا رحلت فرمود و پنجاه سال از عمر شریفش گذشته بود
کلینی گوید که در تاریخ او اختلاف بسیار است لیکن آنچه مذکور ساختیم و از دروغ و کراف دور تر است و ما در او ام البنین است
که ام ولد بوده و القاب بسیار داشته اما مشهورترین آنها رضا بوده و احمد بن زینبی گوید که عرض کردم خدمت حضرت جواد که چه
از مخالفین را چنان عمیق میباشد که بددت را ما مون برضا ملقب گردانید چون راضی بولایت او شد فرمود دروغ گفتند خدا
ستم و فاسق شدند بعلت این دروغ بلکه حقیقتا او را رضا نامید چون که خدا در آسمان و پیغمبر و ائمه بعد از ان در زمین از او راضی
بودند که تم هر یک از بندگان و چنین بودند و این اختصاص بددت نداد و گفت علی شایر بندان و دوستان راضی بودند بائمه
بندهای و دشمنان و معاندان راضی بودند اما پدر ما این هر کس راضی با او شد و اقربا بچالات و بزورگی او کرد و از مخالفان
موافق و دوست و دشمن و این شد مگر از برای پدرم و پدرش حضرت کاظم هر وقت او را مبطلبید میفرمود فرزندم رضارا
بخوانید و در بعضی از احادیث وارد شده که حمید مادر امام موسی کاظم که سابقا مذکور شد جاریه خرید و نام او تکم بود
و از بهترین زنان در عقل و دین بود و بسیار عظیم خواتون خود حمید را اسم خود حقینکه از روزی که او را خرید تا از دنیا رفت
در پیش روی و نشست پر حمید بفرزندش موسی بن جعفر گفت که تکم جاریه ایست که مثل او ندیده ام و یقین دارم که نسل او
ظاهر مظهر خواهد بود و من او را بویچشمم بنویس او رفتار کن و چون تکم حضرت رضارا را شنید نام او را ظاهر گذاشت و
حضرت رضا بسیار شیرین خورد و ما درش التماس کرد که موضعه بجهت او تحصیل کنند گفتند با او سرش تو کفایت نمیکند گفت چرا
من هرگز دروغ نگفته ام ولیکن از روزی که این طفل از اشد ام در او داد و تعقیبات من خللی بهم رسید و نماز و سجدهات من نقص
بهر سبب اینک و او را بجهت نیز گویند و در حدیث دیگر وارد شده که حمید رسول خدا را در خواب دید که با او فرمود بخبر از بفرزندت
بخبر که زایش شود از او بهترین اهل زمین و لیکن شیخ صدوق و مفید و او ندی بسند معتبر روایت کرده اند از ایشان امر که
حضرت کاظم فرمود من که سراع داری که کسی از اهل مغربین مینامد باشد از برده فروشان گفته بلی پس سوار شدند
خدمت او رفتیم تا بان رسیدیم دیدم عجم و جواری بسیار دار و همه را بر ما عرض کرد و ابو الحسن کاظم میفرمود بخبر
باز فرمود اگر دیگر داری بیار گفت ندارم فرمود بیا داری بیار گفت بخدا قسم ندارم دیگر مگر یک آیه مرصنه فرمود همان را
بیار پس ابا نمود و ان جناب را جعت نمود فرمود ای ان روز ما را فرستاد که ان شخص مغرب را از ارضی کنیم و فرمود هر قومی بگوید

من ابی الحسن
ایمانا صلوات
علی بن موسی

احوال

رامواضان

امامان از این امام
مجلس

مکنید بود هید هشام گوید من ختم و کثیر را دیدم و از قیمة ان بر رسیدم گفت از فلان قیمة که رسیدم گفتم متول کردم و نیز از اخی شد
و داد اما آن مردی که در بر و زبط او نبود که بود گفتم شخصی بی هاشم گفت کدام قسم از بی هاشم گفتم بیشتر از این عهدانم گفت خردم
ترا از حال این جاریه که از اقصای بلاد مغرب خریدم او و در عرض راه زنی از اهل کتاب را ملاقات کرد و گفت چیست این جاریه گفتم
بجهت خود خریدم گفتم چنین جاریه نباید نزد تو باشد بلکه باید نزد بهترین اهل زمین باشد و قلیل مدتی بگذرد که بهترین
اهل زمین از او متولد شود هشام گوید که گفتم کین را و او در خدمت آن جناب قلیل مدتی نگذشت که حضرت امام رضا علیه
سود و مخصوص بر امامان بزرگوار بیست و ذکر تمام آنها در این کتاب مناسب وضع کتاب نیست بعضی از آنها در مجالس سابقه
مذکور گردید و چند حدیثی بجهت تمیز و تفرک ذکر میشود محمد بن اسمعیل بن فضل هاشمی روایت کرده که از حضرت کاظم پرسید
در حالتی که بیمار بود که اگر خدای نکرده امری اتفاق بیفتد بگره جویم فرمود پس علی فرمائی که تمام نبویکد فرمان منست
و اوست وصی خلیفه من بعد از من و علی بن یقین بسند صحیح روایت کرده که بودم خدمت آن حضرت و پیش علی خیر ایستاد
بود فرمود یا علی این پسر من علی سید اولاد منست و کینه خود را که ابو الحسن باشد با و دادم هشام بن سالم دست خود را
بر پیشانی خود زد و گفت خبر مرگ خود را بماداد و خبر او تو که اوست ولی امر بعد از او و از سلیمان مرزوی روایت کرد که خدمت
ابن جناب رفتم بقصد اینکه پرسیم که کیست بعد از او و حجت بر خلق خدا ابتداء فرمود ای سلیمان علی پسر وصی من است حجت
خداست بر خلق بعد از من و از همه فرزندان من بهتر است پس هر گاه بعد از من نماند کسی نزد شیعیان من شهادت بد و هر که
از تو پس رسد بگو که اوست خلیفه و جانشین من بعد از من و داود رفتی پرسید که پرسیدم و متبرسم امری اتفاق بیفتد و ترانه
خبر ده که کیست امام بعد از تو فرمود پس علی عبدالله الحارث که از بی هاشمست گوید که حضرت امام از عقب ما فرستاد و ما
بعنی بی هاشم اجماع نمود و گفت میدانید برای چه چیز شما را جمع کردم گفتم نه فرمود از برای شهادت دادن بآنکه از زبان
من شنید اید که علی پسر وصی منست و خلیفه منست بعد از من فرض بر او داد اما بگو و وعده که بگویی کرده باشم او وفا نماید و هر که
مضطرب ملاقات من شود و مرا نه بیند او را به بیند و ملاقات نکند نوشته او نرسد و حید بن ابوبنیر روایت کرده از
محمد بن زید بن علی بن الحسین که امروز ابواب اہم کاظم ما را که هفتک نفر بودیم از اولاد علی و فاطمه جمع نمود و شاهد گشت
بر علی فرزندان بصیة و کالت در حیات و بعد از زمان و آنکه هر چه بگوید صدق است و هر چه کند محضی و صحیح است بعد
از آن گفت ای حیدر امروز امامت در مضبوط نمود که شیعیان او بعد از وفاتش اختلاف نکنند و حسین بن بشیر روایت کرد
که ابو الحسن موسی پسر علی با قائم مقام خود نمود بطوری که پیغمبر در غدیر خم علی را نصب کرد و گفت این عبارت که مای
اهل مدینه یا ای اهل مکه اینست علی پسر من که وصی منست بعد از من و نصیر من گوید که حضرت کاظم گفتم که ای پسر
پرسیدم که کیست بعد از تو گفت توئی چون حضرت صادق و فاطمه و فاطم هر طرف میل کرد من چون از دیدت شنیدم
بودم مثل سدا سکند ثابت و بر قرار ماندم حال بعد از تو کیست فرمود پس علی و همچنین نعیم بن قابوس روایت کرده که حضرت
کاظم فرمود علی اکبر اولاد من است و مطیع تر از همه ایشانست و در کتاب جفر خامه هم از من نظر نکشید و حال اینکه نمیتواند
کس نظر کند در آن مگر پیغمبر یا وصی پیغمبر و مفضل بن عمر روایت کرده که داخل شدم بر آن حضرت و حضرت رضام طفل بود
و در دامنش نشسته بود و او را میبوسید و زبان او را میکید و بر گردن خود او را سوار میکرد و بیسته خود میچسباند و
فدا تو باد پدرم چه قدر خوش بود خوش خلقی و فضیلت تو ظاهر است گفتم فدایتو شوم بسیار دلوسگیل با این طفل هر شب بید
مثل میل و اداوتی که تو بهم رسانیده ام فرمود ای مفضل او نسبت بمن مثل من است نسبت بپدرم ذوقیة بعضیها من بعضی

امامان علی بن ابی طالب

خوش نیامد و بوی نمانت از آن ظاهر میشد فرمودند چنین است بلکه خنده و تعجب من از اسحق بود که دستا که به میکرد و حال آنکه محمد
 چاقست و از آری نداد و اسحق بنیالها پیش از محمد خواهد بود و محمد بر او گریه خواهد کرد و چنان شد که حضرت فرمود محمد چاق شد
 اسحق بن جعفر در آن نزدیکی مرد و ابو حبیب بناحی نقل کرده که در خواب دیدم رسول خدا را که بناح آمد و در مسجدی که حاج همیشه
 در آن حاضر میگردید فرود آمد و من رفتم نزد آن جناب و سلام کردم و در برابرش ایستادم و طبقی نان نه شده از برکت درخت خرما
 دو پیش آن جناب گذاردم و در آن خرمای صحنای بسیار خوبیت با دست مبارک مشق از آن خرمای داشت بمن داد و شمردم آن را
 هجده دانه و در پیش خود چنان بکس خواب خود را نمودم که هجده سال عمر خواهم کرد تا آنکه بعد از بیست و نود در همان بناح دور میبینم
 بودم که تقیر میکردم آنرا از برای زراعت که کسی آمد و خبر بود که امام رضام آمد است و در آن مسجد فرود آمد است مردم همه
 بدیدن آمدند من نیز رفتم و چون داخل مسجد شدم دیدم آن جناب بهمان جای که پیغمبر در خواب دیده بودند نشسته و در زیر بنا
 مبارک کن صبر است چنانچه در زیر پای او دیدم بودم و طبقی از برکت درخت خرما که در آن قدری خرمای صحنای بود در پیش روی
 مبارکش گذاشته پس سلام کردم و جواب فرمود مرا نزدیک خود طلبید و قضیه از آن خرمای بمن عطا فرمود چون گرفتم و شمردم هجده
 دانه خرما بود عرض کردم زیاده کن یا بن رسول الله فرمود اگر پیغمبر زیاده از این میداد ما نیز میدادیم و زیاده بن صلت گوید که
 خواستم بفرق بروم رفتم که آن حضرت تراوداع کنم و در دل خود نیت کردم که پیراهنی از آن حضرت بطلبم از برای کفن خود و چند
 دانه پول سفید انصاف خود آنحضرت که انگشتر بجهت دختران خود بستانم و چون رسیدم بخدمت آن حضرت گریه و غصه
 مفارقت آنحضرت مرا باز داشت که این عرض نمودم باشم و فراموش کردم و بیرون آمدم پس صد بار دو کفت یا ربان بر کرد چون
 برگشتم فرمود میخواهی پیراهنی از خود بجهت کفن تو بدهم میخواهی که قدری از دراهم تو بدهم که انگشتر بجهت دختران خود بستانی
 عرض کردم ای قایم من دردم بود که از تو میخواهم غصه مفارقت شما انبیا در پس بالش خود را ببلند فرمود و پیراهنی در
 و بمن داد و جانب مصلاهی خود را نیز بلند کرد و قدری پول سفید در آورد و آنها را نیز بمن داد و چون شمردم سوخ هم بود
 و احمد بن زینبی نقل کرده که آنحضرت الاعمی فرستاد که من سوار شوم و بخدمت او برسم پس سوار شدم و آمدم و سلام کردم و در
 خدمتش ماندم تا شب و شب را نیز تا قریب بثلث آن ماندم و شام کردم و چون خواست از مجلس برخیزد فرمود کجا نمیکم در این وقت
 شب بر گریه گفتم بل فدای تو شوم فرمود امشب از منا بمان و صبح برو علی بن ابی طالب که گفتم منت دارم فدایتو شوم گفت بخارید فروش مرا
 از برای احدی فروش تو بخانی که بروی خود می انداختم بروی او پسند از دبا لشهای مرا بر سرش بگذارد از خوشحالی نزدیک شد
 که گفتم در دل گفتم از برای که اتفاق افتاده آنچه از برای من شده در این شب خدا مرا مرتبه و منزله نزد او داده و چنان فخری از
 برای من حاصل شده که از برای هیچیک از یاران من نشده الاغ خود را از برای من فرستاد تا سوار شوم و فرارش خود را از برای
 من انداخت و کفایت و بالش خود را از برای من فرستاد از برای هیچیک از اصحاب من این اتفاق نیفتاد تا گاه صدای آنحضرت
 از اوطان دیگر بلند شد که ای خدا مبر المؤمنین بمعبودت صصعه بن صوحان رفت و صصعه فخر کرد بر مردم بآنکه
 حضرت آمد بدین آورفته حضرت فرمود که ای صصعه فخر و عجب صفات مؤمن نیست و مؤمن نباید خود را از برای خدا
 ذلیل کند تا خدا او را عزیز کند و غلامی موسی بن جعفر نقل کرد و بعد از آن کسی از اولاد که صد و بیست سال از عرش گذشت
 بود نیز گفت که با جمعی از اصحاب و اهل قافله میرفتم و خدمت آن حضرت بخراسان در بیابانی بی آب آبادی گرفتار شدیم
 و تشنگی شدیدی بناوخ داد که مشرف بر هلاکت شدیم آن جناب فرمود بفرلان موضع بروید که آب خواهید یافت چون رفتم
 آب بنیال خوب دیدم و خود و تمام اهل قافله و چهار پایان همه از آن آب خوردیم بعد از آن کوچ کردیم از سران آب چند مدتی گذشت

شدیم حضرت فرمود بر کردید و به بینید که اب جاست چون بر کشیم و هر قدر نفخ کردیم ای ندیدیم شکل چهار پایان خود را دیدیم سلام شد که ان ابان را عجز از ان حضرت ظاهر شد بود و احمد کخی نقل کرده که اولاد از من نمی ماند و قریب بچهارده نفر از اولاد من بود پس حج رفتیم و خدمت ان حضرت رسیدیم و سلام کردیم و مسائلی چند از او پرسیدیم و جواب همه آنها را داد و در آخر عرض کردم که اولاد از من نمی ماند بساعی سر خود را بر انداخت و بعد سر خود را بلند فرمود و گفت امیدوارم که چون بر کردی عملی از تو بهم رسد باشد و پس با شد و بعد از ان پس نیز پرسید بگر از برای تو بهر کند و ما فامی که زندگ از ایشان هر وقت می بری چون بر کشتم بمنزل خود میدم دختر خاله ام حامله میباشد پس زایش نام او را ابراهیم گذاشتم و بعد از مدت پس دیگر زایش نام او را احمد گذاشتم کشته او را ابوالحسن نمودم ابراهیم بی و چند سال عمر کرد و محمد بیست و چهار سال و هر دو با هم بیمار شدند و در همان خست علیل بودند که حج رفتیم و بعد از مراجعت من از مکه دو ماه زندگ بودند بعد از ان ابراهیم در اول ماه مرد و محمد در آخر ماه بعد از ان یک سال و نیم در یکسر خودش مرد و عبدالله بن سر و نیم بر یکسوی سراج نقل کرده اند که با جونی زید بر که اعتقاد با ما انجمنی نداشتند همراه ان جناب بصحرای فیم دسته اهوئی از دور نمایان شد انحضرت با دست خود بیخه اهوئی اشاره فرمود ناگاه شد نمایانها و آمد برابر انحضرت ایضا و حضرت دست مبارک بر سر او میکشید و زان بجهه اهورا ابغلام خود پرسید دست ان غلام اضطراب کرد و درخواست بگریزد انحضرت سخن گفت که مانع نمی دهم از ان رفتن پس و کردیم و فرمود یا عبدالله انجا نیارودی بمن گفت چرا ای قای من تویی حجت خدا بر خلق و حال من توبه میکنم از عقیده فاسدی که داشتم بعد از ان با هو فرمود که بروان پی کار خود اهو آمد خدمت ان حضرت و سر و بدن خود را بان حضرت میمالید و اشک از دیدهای او جاری بود و صدای میگرد حضرت فرمود میفرمی که چه میگوید گفتم خدا و رسول او بهتر میدانند شکوید که چون بر اصدان زدی چنانند ان که میل بگوشت من بهر شاییده بس یا خوش حال و امیدوار شدم و در نهانیت امید واری مد که بلکه عضو بدن من عضو بدن مطهرت نشود و این فخر ان برای من و همگان بماند حال که فرمودی برو و فرما او بر و نا امید کردی و مرا قابل و لایق ندانستی و جان علت کرده میکنند و عجز منی نماید و احمد بن عمر جلال رفته جلیل القدر روایت کرده که عرض کردم خدمت انحضرت که از فرزند تویی قسم فرمود هیچ ضری از تو بمن نخواهد رسید بدوستیکه خدا را شرفهاست که طلا در ان میبرد و محافظت میکند انها را بضعیف ترین خلق خود و اگر منل خواهد در ان تصرفی کند دست درین ندارد و حسن بن علی و شاگردی که من پیش از انکه حضرت امام رضا این نقل را فرمایند ان نقل را شنیده بودم و تحقیق کرده بودم گفتند ما این بلوغ و بخت جان هست که طلا در ان میبرد از زمین و در ان سزیمین مورچهها بهم میرسد بقدر سگی بر حلق مریت خواری هست که مرغ نمیتواند در انجا پرواز کند چه جای ان انسان و ان مورچهها در شب در سوراخهای خود قرار میگیرند و در روز بیرون می آیند بعضی مردم که سوراخها را از انجا دست بر روی بزنند اسبان بسیار رفته که در یکشب سی فرسخ را تواند رفت که بسیار طاقت دیدن و کشنکی و کسکی خوردن داشته باشد و هیچ جوانی طاقت ان را نداشته باشد بر چنان اسبان سوار شده خود را سرب بان مکان می رسانند و با نغای خود را از طلا بر میکنند و بری کردند و نکه مورچهها بیرون می آیند و میفهمند که کسی آمده است از عقب ایشان میروند و در وقت مثل باد میباشند و چون بر سندی کسی بنشیند و خواری که در حلق ایشان هست میزند میل را او نمیکند بعضی از اوقات که می بینند و رجه رسید گوشت نزد ایشان همانند زندگ ایشان را مشغول بخوردن گوشت میکنند و در صبر و بندگی بر باد ایشان خود و اسبان ایشان را او نمیکند و محمد بن زید ذی کبی که در خدمت حضرت امام رضا بود در وقتیکه ما ان احوال را میبهد خود گردانیده بود شخصی از خواجه امده بود و در استین خود کاروفی فرمود مخفی ساخته بود و بیاران خود گفته

امامان اهل بیت علیهم السلام

بودند و تمام مردم نود هین کسی که میگوید من فرزند رسول خدایم و با وجود این رفت و بیعت با این ملعون طاعنی یعنی مأمون شده است
 چیزی را و میبینم اگر حجت ظاهری آورد که مرا ساکت نمود و آنها و الا مردم را از شر او خلاص میکنم پس امداد از آن گرفت که داخل شود و اینجا
 نیز از آن داد چون داخل شد گفت شکایت دارم فرمود جواب مسائل ترا میگویم مشروط آنکه آنچه میگویم بگویی گفت چیست آنکه میخواهی
 بگویی فرمود بعد از آنکه جواب دادم بتوبه نسبتی که فایده و راضی شدی اینکه در استین تو هست بیرون بیاوری و بشکستی خارجی
 حیران شد و فی الفور کار در داد آورد و شکست بعد از آن گفت حال خبر مرا از این آمدن تو نزد این طاغیه و بیعت با آن شدن
 داخل در آمدن و شدن از برای چیست و حال آنکه تو فرزند رسول خدائی و اینها کافرند حضرت فرمود حال اینها نزد تو کافر ترند
 با غیر مصر و اهل مملکت و ایا اینها قاتل بوجدانیت خدا نیستند و آنها کافر بودند و بیت پرست خدا را نمی شناختند یوسف
 پسر یعقوب پسر یوسف مصر کافر میگوید *عَلِي خَيْرٌ اِنَّ اِلَاحَ اِنِّي حَقِيْقٌ عَلِيْمٌ* و با فرعونهای مصر مخالفت میکرد و ایشان را
 خدمت میداد و من برویم از اول رسول خدا این را مجبور در این امر کرد و اختیار از من قطع نمود چه ناخوشی آن برای من دارد و
 چه عیبی و نقصی در من دیده گفت نه بر تو ملامت نیست و من گواهی میدهم که تو فرزند رسول خدا و راست گوی باشی و محمد بن
 عبدالله اطس گوید که داخل شدم بر مأمون و بسیار اکرام و احترام نمود و بعد از آن گفت *حَمَّ اللهُ الرِّضَا* چه بسیار غایب امور بود
 خبرهای عجیب و غریب بمیآید و شبی از او خواستم و ظاهر این بود که میخواست آنحضرت را امتحان کند و آن در وقتی بود که مردم با او بیعت
 بولایت عهد کرده بودند گفتند فدای تو شوم صلاح چنان می بینم که تو بروی بفرق و من خلیفه تو در خراسان باشم آنحضرت خند
 و گفت بجان خودم قسم بیاخر رسید که در خراسان مسکن بسدنی از برای من خواهد بود و از اینجا تا محرم رفت تا مرگ من درسد
 و حشر من نیز از این جا شود من گفتم با وفدای تو شوم از کجا دانسته این مطلب را گفت علم من بجان و مسکن خودم مثل علم منست بکن
 مدغم گفتم مدفن من کجاست گفت میانس و نوسافت بسیار صیدی هست من در مشرق خواهم بود و تو در مغرب هر قدر سعی
 کردم و او را بطبع خلافت انداختم قول نکرد و حسن بن علی شاقق کرده که در مرد بودم حضرت امام رضا را طلبید و بمن گفت حالا
 علی بن ابی حمزه بطاعنی در کوفه مرد و او را در قبر بردند و دیگر و منکر داخل شدند بر او و پرسیدند خدا بگو بگفت خدا گفتند
 تو کیست گفت محمد گفتند و کیست گفت علی بن ابی طالب و بهمی رسید گفتند و او گفت تا پدرم موسی گفتند دیگر کیست
 ندانست بگوید پس ضحاک دند با او که بگو باز ساکت شد گفتند موسی بن جعفر را امر کرد که امام بعد از او را شناسایی بعد از آن کرن
 از ائمه معصومین و زردند که فراتر از ائمه تا بعد نیامت پس از نزد سید و مولای خود بیرون آمدم و آن روز را تاریخ گذاردم چند
 گذشت که نوشته های اهل کوفه رسید که بطایبی در همان روزی که سید من گفته بود وفات یافت و در همان ساعت که فرمود
 بود و او داخل قبر کردند و چون مأمون حضرت امام رضا را و بیعت خود کرد و این همه بیخوشی و خواص مأمون بودند که خوشترند
 و بهتر رسیدند که خلافت از بی عباس بیرون رود و بر بنی فاطمه برسد و باین علت آنحضرت رضاء نفری بهم رسانیدند و عادت
 آن حضرت آن بود که هر وقت آن جناب بمنزل مأمون می آمد ملائغان مأمون و عملیات و دعاها آنکه در دهلیز سرانگشته بود
 بر میخواستند و پیشاپیش آنجناب میفرستاد تا مجلس مأمون و بر درها را با دست خود بر میداشتند که حضرت داخل شود و عجلت نفری
 که آنان حضرت بهم رسانیدند بودند بایکدی که شرط نمودند که هر وقت آنحضرت بیاید بر میخیزند و پرده را نکشند و اعتراف بان حضرت
 نکنند و با نظری بایکدی میفرستادند بعد از آن حضرت عادت سابق تشریف آوردند که در نزد مأمون بروند و ایشان
 نشسته بودند در مکانهای خود که آنحضرت پیدا شد بسیار و زیاده بر عادت سابق برخواستند و پرده را برداشتند
 داخل شدند بایکدی ملامت کردند که چرا چنین کردید گفتند بی اختیار برخواستیم و نهم میدیم که ما را بر میخیزند باز بایکدی شرط کردند

